

DOMOVINA

Upravišтво „Domovina“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovina“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.712

Slovesna izjava nove vlade

Kakor poročamo na drugem mestu, smo dobili novo vlado z ministrskim predsednikom gospodom dr. Vojo Marinkovičem. Nova vlada se je na večerajšnji seji narodne skupščine predstavila zbornici. Ob tej priliki je prečital ministrski predsednik g. dr. Marinković naslednjo izjavo:

«Gospodje narodni poslanci!

Smatrajoč, da je izvršila svojo nalogo, je vlada, ki ji je predsedoval g. Peter Živkovič, podala ostavko. Nj. Vel. kralj je blagovolil imenovati novo vlado, ki se s tem predstavlja narodni skupščini.

Program te vlade je isti kakor program, na podlagi katerega je bilo izvoljeno sedanje narodno predstavništvo. Kraljevska vlada se iz tega razloga nadeja, da bo v svojem delu imela vso vašo podporo.

Sestavila bo vse potrebne zakone, predvidene v ustavi, in jih predlagala narodnemu predstavništvu po vrstnem redu nujnosti v nadaljnje reševanje.

Smatrajoča pa, da je jedro tega programa načelo državnega in narodnega edinstva, bo njena politika usmerjena odločno v pravcu, da se olajša in pospeši zbiranje vseh zdravih narodnih sil na osnovi tega načela. Vlada je globoko prepričana, da ogromna večina naroda stoji neomajno pod zastavo narodnega in državnega edinstva, in smatra, da se mora to izraziti tudi v novem političnem grupiranju. To je neobhodni prvi pogoj vsakega zdravega političnega življenja. Vse dotlej, dokler to načelo ne bo sprejeto od vseh in vsakogar in dvignjeno nad vse druge ozire, politične in strankarske račune, se mi ne moremo pod nobenimi drugimi pogoji opredeliti.

To je, gospoda, v prvi vrsti vaš posel kot izvoljenih predstavnikov naroda, a kraljevska vlada bo vodila celotno svojo politiko tako, da se ta neobhodno potrebna naloga za ozdravljenje političnega življenja pospeši in olajša. To je edina pot, ki vodi našo domovino k dokončni ureditvi in ki jamči za napredek.

Razen teh političnih nalog bo vlada takoj vzela v ocnno tudi reševanje važnih vprašanj, ki jih postavlja pred državo naše prosvetno, gospodarsko in socialno življenje neodvisno od vsake politike in ki zahtevajo rešitev, ne da bi čakali na reševanje političnih vprašanj. Svetovna gospodarska kriza, ki je brez primere v zgodovini, je zavzela tak obseg, da ni mogla ostati brez vpliva tudi na našo državo. Ta vpliv se hudo občuti. Vlada se zaveda vse težine tega položaja in potrebe, da se ukrene vse, kar more omogočiti naši državi, da izide iz težko splošne gospodarske krize s čim manjšimi žrtvami in s čim manjšo škodo za naše gospodarstvo. Za gotove ukrepe v tej zvezi bo morala vlada zahtevati odobrenje narodnega predstavništva in priporoča že sedaj vaši pozornosti in oceni vsa ta vprašanja. Kraljevska vlada ne dvomi niti za trenutek, da bo naš narod iz velike gospodarske bitke, ki se danes bje med narodi za obstoj in napredek, izšel zmagovalno in da bo tudi v tej novi borbi pokazal one vrline požrtvovalnosti, hrabrosti in odločnosti, ki so zagotovile uspeh mnogo večje in

hujše borbe za narodno osvobodjenje in uedinjenje.

Naposled smatra kraljevska vlada za potrebno, naglasiti, da bo zunanjo politiko vodila po že

določenih smernicah, ki so znane in ki so že dobile tudi vaše odobrenje.»

Narodna skupščina je sprejela izjavo vlade z dolgotrajnim odobravanjem in vzklikanjem kralju in Jugoslaviji.

Velik pomen zakona o razdolžitvi kmetov

Narodni skupščini je predložila vlada te dni zakonski predlog, ki je vzbudil ne le doma, temveč tudi v drugih državah veliko pozornost. Zakon ima namen zaščititi kmeta, da ga upniki ne morejo pognati naravnost k beraški palici, in urediti odplačevanje dolgov tako, da si bo kmet mogel opomoči. Nikogar v naši državi ni tako hudo zadela svetovna gospodarska kriza kakor prav kmeta. Ker sestavlja kmet pri nas ne le po številu, temveč tudi po davčni moči nad tri četrtine države, se obubožanje tega sloja vedno bolj občuti v vsem gospodarstvu. Pomagati kmetu znači v tem primeru pomagati vsemu našemu gospodarstvu iz mrtvila.

Vsi vemo, da so zadnja leta stalno padale cene kmetijskih pridelkov, kmet je lezel v dolgove, ki jih sedaj ne more poravnati, saj še za obresti komaj zbere vse leto potrebn denar. To žalostno stanje se je zadnje čase še poslabšalo in je pričel peti boben svojo mrtvaško pesem po vaseh. Te prisilne prodaje so še toliko hujše zadle nesrečnega dolžnika, ker se je prodajala kmetiska imovina tako rekoč za napolnino. Marsikateri kmet je bil tako pregan s svoje zemlje in iz svojega doma zaradi malega dolga in je prišel na beraško palico.

Ta hud položaj je bil zadnje čase predmet živahnih razprav naših državnih voditeljev. Glavna njihova prizadevanja gredo za tem, da se z zakonom preprečijo prodaje kmetij za vsako ceno in da se tudi v primeru dražb zagotovi kmetu del njegovega obrata vsaj za skromno življenje. Pri proučevanju položaja zadolženih kmetij se je ugotovilo, da je mnogo teh dolgov že zapadlih, kmet pa jih pri današnjih cenah svojih pridelkov nikakor ne more plačati. Naši državni voditelji stojijo na stališču, da naše gospodarstvo prav tako kakor ves svet preživlja izredne razmere, ki se dajo ublažiti le z začasnimi izrednimi ukrepi, ki naj pomagajo kmetu, da se bo laže prevlekel do boljših časov.

V zakonskem predlogu o zaščiti kmetov, ki se sedaj pretresa, je jasno zabranjeno prodajanje

kmetijskih nepremičnin na dražbah po preniklih cenah. Vedeti je namreč treba, da današnje cene kmetijskih nepremičnin ne ustrezajo resnični vrednosti. Zato določa zakon za podlago cenitve cene nepremičnin iz 1929. leta, ki so najbolj ustrezale pravici. Z novim zakonom bo kmetu zelo pomagano, ker bo onemogočena prodaja njegovega posestva, če bi cena ne dosegla vrednosti iz leta 1929. Če prisilna dražba ne uspe, ne bo treba dolžniku plačati stroškov izvršbe.

Važen je zakonski predlog zlasti zavoljo tega, ker štiti zadolženega kmeta, da mu mora tudi pri izvršljivi dražbi dolžnik pustiti del kmetije in inventarja (živine, orodja, hrane td.), ki je potreben za življenje kmetu in njegovi družini. Ta določba velja tudi za kmete najemnike in zakupnike, ki obdelujejo tujo zemljo.

Kakor smo že v enem zadnjih člankov pisali, se je doslej često dogajalo, da so se prodajalo tudi premičnine zadolženih kmetov po prav nizkih cenah. Novi zakonski predlog dopušča prodajo kmetove živine, kmetijskih pridelkov in orodja ob priliki dražbe le za njihovo resnično vrednost.

V zakonu so določene tudi mere v varstvo upnikovih koristi, in sicer tako, da se odplačilo kmetijskih dolgov razdeli na več let po višini dolga. Tako bo pomagano obema, dolžniku in upniku. Predvsem se bodo tako preprečili hudi pretresljaji v našem gospodarstvu. Prezadolženim kmetom se dovoli poseben način razdolžitve z odpisanim 20 odstotkov dolga.

Kakor je razvidno iz tega, so pripravljene od voditeljev naše države koristni ukrepi za razdolžitve kmetov. Ti ukrepi prihajajo prav v času, ko je sila priklopela do vrhunca. Zato zasluži to delo kraljeve vlade vso hvalo.

Prepričani smo, da bo zakon o zaščiti kmetov, ki ga prav sedaj pretresa narodna skupščina, znatno izboljšal položaj našega kmeta in poživil vse naše gospodarstvo, da bomo lažje kljubovali današnjim težavam in polagali temelje za boljše čase.

Cenam življenskih potrebščin bodo postavljene meje

Ministrski svet je nedavno odobril načrt zakona o pobijanju draginje, a l. t. m. je minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj predložil ta zakonski načrt predsedništvu narodne skupščine v svrhu nadaljnjega poštovanja. Načrt zakona določa v glavnem:

Za življenske potrebščine,

na katere se nanaša ta zakon, se smatrajo vse potrebščine za ljudsko prehrano, jedi in pijače, živalska krma, nadalje obleka, obutev, kurivo,

razsvetljava, sirovine za izdelavo teh potrebščin in slično. Izvzeti so samo predmeti in potrebščine, ki služijo razkošju, nadalje monopolski predmeti in zdravila, katerih cene določajo pristojna oblastva.

Vsakdo, ki prodaja take življenske potrebščine,

mora označiti cene posameznih predmetov in vrst blaga

tako, da lahko vsakdo takoj vidi in spozna, koliko stane blago. Na vidnem in vsakomur dostop-

nem mestu mora biti izobešen cenik, ki ga predpiše pristojno policijsko oblastvo. Nihče ne sme prodajati draže kakor po ceni, ki je za dotične življenjske potrebščine določena. Dovoljena pa je prodaja pod temi cenami. To velja tako za trgovce na debelo kakor za trgovce na drobno in tudi za industrijo, obrt in vse druge osebe, ki se bavijo s prodajo življenjskih potrebščin, jih izdelujejo ali posredujejo prodajo.

Od teh obveznosti so izvzeti samo kmetje, ki prinašajo svoje pridelke na trg zaradi prodaje. Ta izjema pa ne velja za one kmetijske prodajalce, ki prodajajo tuje pridelke.

Zakon določa za kršitve teh predpisov zelo stroge kazni, in sicer zapor do treh mesecev in denarno globo do 10.000 Din.

V hotelih, kavarnah, restavracijah, gostilnah, javnih kuhinjah in sličnih obratih mora biti cene označene na jedilnih listih

na običajen način; v hotelih in gostilniških obratih, ki oddajajo sobe za tujce, mora biti v vsaki sobi na vidnem mestu nabit cenik, iz katerega mora biti razvidno, od kdaj in do kdaj se računa označena cena in da je v ceni vračunana tudi nagrada za poslugo. To mora biti izrečno navedeno. Prekršitve se bodo kaznovale z zapornom do treh mesecev in denarno globo do 10.000 dinarjev.

Vsak prodajalec življenjskih potrebščin je dolžan staviti kupcu na ogled in izbiro vse blago, ki ga prodaja,

ki ga je za prodajo nabavil ali ki ga sam izdeluje. Prepovedano je kupičenje blaga, da bi se na ta način odtegnilo promet in se s tem vplivalo na porast cen. Prestopki te vrste se bodo kaznovali z zapornom do šestih mesecev in denarno globo do 50.000 Din.

Prodajalec življenjskih potrebščin

ne sme zahtevati večje cene od one, ki vsebuje dovoljeni čisti dobiček.

Čisti dobiček ne sme presegati 25 odstotkov. Ta določba se ne nanaša na kmetijske prodajalce, ki prinašajo svoje pridelke na trg zaradi prodaje. Prestopki se bodo kaznovali z zapornom do treh mesecev in denarno globo do 100.000 Din.

V svojih nadaljnjih določbah

zabranjuje zakon tako zvano verižništvo

in nečisto špekulacijo, ki gre za podraženjem blaga. Zakon določa tudi zelo stroge ukrepe proti širjenju neresničnih vesti in karteliranju prodajalcev in posredovalcev v svrhu povišanja cen blaga. Preprodajalcem, branjevkam, trgovcem je zabranjeno kupovati blago na trgu in sejnih ob tržnih urah. V svrhu kritja svojih zalog pa smejo sklepati kupoprodajne pogodbe šele v času, ko neha prodaja na drobno. Kršitve teh predpisov se bodo kaznovale z zapornom do šestih mesecev in denarno globo do 50.000 Din.

Prodajanje slabega ponarejenega blaga za pristno blago

in lažna reklama se bosta kaznovala z zapornom do šestih mesecev in denarno globo do 50.000 dinarjev.

Kazensko postopanje po tem zakonu se lahko uvede na prijavo zasebnikov ali pa na prijavo pristojnih oblastev

(tržnih organov, policije itd.). Zaporne kazni do 10 dni in denarne globe do 1000 Din so takoj

Predpisi novega trošarinskega zakona

Narodna skupščina je sprejela trošarinski zakon, ki je prav važna pridobitev za naše vinogradnike, gostilničarje in tudi za nevinorodne kraje, ki kupujejo za svoja gospodarstva vino in so morali za to vino plačevati trošarino.

Novi zakon določa med drugim, da se bo od slej pobirala trošarinska taksa le od gostilničarjev in točilcev alkoholnih pijač. Točilna taksa bo odpravila dosedanjo državno in banovinsko trošarino, pač pa ostane občinska trošarina neizpremenjena. V Ljubljani bo znašala ta taksa od 24.000 do 8000 Din po velikosti obrata, v mestih z nad 20.000 prebivalci 18.000 do 6000 Din itd., tako da pride za kraje pod 2000 prebivalci na najnižjo stopnjo 3000 do 800 Din letno.

Občinske trošarine za tekoče leto ostanejo neizpremenjene. Od 1 januarja 1933. dalje pa se občinske trošarine maksimirajo in bodo smele na vino znašati največ 50 Din od 100 litrov, na žganje pa največ 5 Din od hektolitrske stopinje. Dosedaj še neplačane trošarinske kazni se oproste in morajo obsojenci plačati samo stvarno trošarino.

Kmetje in vinogradniki, ki prodajajo vino lastnega pridelka v svojih krajih od 5 litrov naprej, v mestih, trgih in na sejnih pa od 10 litrov

izvršne. Proti večjim kaznim je dopustna pritožba na okrožno sodišče. Zaporna kazen se ne more izpremeniti v denarno globo.

Vsaka obsodba ima za posledico zaplenbo blaga, zaradi katerega je prišlo do kazenskega postopanja.

Izkupiček za zaplenjeno blago kakor tudi vse denarne globe se stekajo v poseben sklad za prehrano siromašnih krajev, ki se osnuje pri Državni hipotekarni banki. Lastniki trgovin, podjetij itd. so odgovorni za vse svoje uslužbence.

Pri vsaki občini se ustanovi poseben odbor za določanje cen.

Dolžnost tega odbora je, pregledovati cene življenjskih potrebščin in pravočasno določati mejo cenam, objaviti tozadevni cenik in skrbeti za to, da se blago ne prodaja preko določenih cen. Člani tega odbora, ki ne bi vestno vršili svojih dolžnosti, se kaznujejo z denarno globo do 10.000 dinarjev ter se lahko obsodijo tudi na povračilo škode, ki bi nastala zaradi njihove malomarnosti.

naprej naenkrat, se ne smatrajo za točilce na drobno in ne plačajo ne točilne takse ne trošarinske takse. Prav tako smejo prodajati brez plačila teh taks izven kraja svojega stalnega bivališča vino v količinah nad 50 litrov, žganje pa v količinah nad 25 litrov skupno

Po dosedanjih predpisih že plačane državne trošarine na vino in žganje od zalog, ki se bodo nahajale dne 1. aprila 1932., ko stopi ta zakon v veljavo, v skladiščih, se bodo vrnila na prošnjo, ki jo je treba vložiti do 1. maja 1932. Isto velja tudi za banovinske trošarine. Za količine žganja izpod 10 litrov in vina izpod 25 litrov se že plačana trošarina ne bo povrnila.

Pričenši s 1. aprilom 1932. se ne bo več pobirala državna in banovinska trošarina na vino in žganje, ne glede na to, ali se nahaja blago na potu ali pa se baš v tem času odpremi kupcu. Z istim dnem bodo davčne uprave začele vse točilce pijač na veliko in drobno s taksami po tem zakonu za preostala tri trimesečja tekočega leta.

Trošarinski zakon je že stopil v veljavo in je vinska kupčija znatno svobodnejša, kar bodo vsi prizadeti gotovo pozdravili.

Soteščan:

Trnjeva pot ljubezni

Povest iz starih časov.

I.

Milena, hči pokojnega graščaka na Višavju, je sedela črno oblečena na klopici v senčnem gaju. Pravkar je povila šopek, da ga ponese v grobnico na krsto dragega očeta. Potekal je šele drugi mesec po njegovi smrti.

Ustala je in hotela oditi. Tedaj se je ozrla v dolino, ki se je valovila v precej širokem pasu okrog Višavja. Po njej se je razlivala milina pomladnega jutra. Zelena polja in pisani travniki si sličili rahlo se gibajočemu morju; tu pa tam se je črnil kak gozdnič kakor otok na morsk gladini.

«Adolf!» Mladenka je zagledala jezdeca, ki je dirjal po cesti navzgor proti Višavju. Spoznala je njegovega konja. «Adolf prihaja!» je ponovila v nestrpnem pričakovanju, «Danes se ga nisem nadejala.»

Jezdec je prispel do vznožja in krenil navzgor proti gradu. Začulo se je peketanje konjskih kopit, zakaj cesta je bila trda in gladka. Zgrajena je bila tako, da ji nalivi niso mogli škodovati.

Mladenka je odložila šopek na klopico in zamahnila z belim robcem. Jezdec ji je vrnil pozdrav z desnico. Nato je vzpodbodel konja, ki se je v lahkem teku pognal po strmini. Ustavil se

je šele pred klopico na robu gaja. Milena ga je pogladila in mu dala košček sladkorja.

S konja je stopil mladenič lepe postave in prikupljivega obraza. Priklonil se je in poljubil mladenki roko, ki mu jo je hotela sramežljivo umakniti.

«Pa ne, da bi te motil», je začel prijazno. «Kakor vidim, si bila zaposlena...»

«Pravkar sem opravila», mu je pokazala šopek in pripomnila: «Položila ga bom na očetovo gomilo...»

To je izrekla in pričela tiho ihteti.

«Milena!» Mladenič je oddal konja grajskemu oskrbniku in jo prijel za roko. «Prišel sem te tolažiti, ji je ljubeznivo govoril. «Vem, da medliš od žalosti in vzdihuješ v svoji zapuščenosti. Pojdiva in položiva ta šopek na krsto tvojega nepozabnega očeta. Pokropiva jo z najinimi solzami.»

«Adolf, tvoja tolažba mi je sladka. Hvala za tvojo veliko skrb in tvoje neumorno prizadevanje.»

«Nehaj, Milena!» se je branil zahvale. «Delam, kar mi narekuje dolžnost. Ali veš, kaj sem obljudil pokojnemu očetu?»

«Dokaz, da si mož na svojem mestu. Moj oče te je čislal, ker je poznal tvoje srce in tvojo močnatost.»

«Slava njegovemu spominu!»

Položil ji je roko okrog pasu in stopal tesno ob nji čez dvorišče. Vratare je opazil, da gresta proti grobnici, ter jima je hitel odpirat.

Obstala sta pred vdolbino. Nad njima se je razpenjal močan obok, pobeljen, a brez okraskov. Pod njim je ugašala slava nekdanjih grajskih veljakov. V debele raskave zidove so bile vdlane spominske plošče, izklesane iz črnega marmorja. Na njih so bile označene zvezdice in križci — rojstni in smrtni dnevi. Kar je bilo med njimi, je izginjalo tukaj v pozabljenju.

Vratar je odmaknil ploščo z novim napisom. Črke so bile še jasne, dočim so drugod že rjavele. Prižgal je svetiljko, katere motni svit je osvetil dragoceno kovinsko krsto.

«Oče, dragi oče!» je vzdihnila Milena in odložila šopek. Zbog žalosti ni mogla dalje govoriti.

Ko se je pomirila, je nadaljevala: «Oče, šopek sem vam prinesla... Zunaj cveti pomlad... Polje in travniki so si naredili pisano obleko... Ptički so se vrnili... Vi pa ste odšli za vedno...»

Adolf jo je tolažil: «Tam za gorami večnosti si je večna pomlad, katere cvetje nikdar ne ovne in pesem nikdar ne utihne. Tam ni nobene solze več, nobene bolečine, nobenega trpljenja...»

«Oče, vzemite me s seboj!» si je zaželela smrti. «Tukaj je tako pusto in prazno...»

«Milena, tako je odločila usoda. Kar je zapisano, se mora izvršiti...»

«Oh! Zakaj je izbrala vprav mene za svojo žrtev?»

«Tako je bilo odločeno, Milena. Človek se ne more upreti temu, kar zahteva višja volja...»

«Ali res ni nobene pomoči? Oče, ali res ne pomaga nobena prošnja?»

Politični pregled

Na poziv ministrskega predsednika g. Petra Živkovića se je sestala na praznik 4. t. m. dopoldne vlada k seji, na kateri je g. Živković sporočil ministrom,

da smatra svojo nalogo, ki mu je bila poverjena 6. januarja l. 1929., za končano

in da se je zato odločil, podati Nj. Vel. kralju ostavko celotne vlade. Po seji je odšel g. Peter Živković na dvor Dedinje, kjer je izročil ostavko Nj. Vel. kralju. Vlada je ostavko sprejel in pozval v zasliševanje zunanjega ministra g. dr. Vojo Marinkovića, kateremu je poveril nalogo za sestavo nove vlade. Po povratku z dvora se je g. dr. Marinković sestel s člani dosedanje vlade, ki jih je naprosil, naj na svojih dosedanjih mestih sodelujejo tudi v njegovi vladi. Ministri so na to pristali in še istega dne

je bila nova vlada zaprisežena.

Ministrski predsednik g. dr. Vojo Marinković bo vodil tudi še nadalje zunanje ministertvo. Vsi ostali ministri obdrže svoja dosedanja mesta. Dosedanji ministrski predsednik g. Peter Živković, ki se mu je obnovil čin armijskega generala, je imenovan za poveljnika kraljeve garde.

V Londonu so pričeli

reševati gospodarsko krizo podunavskih držav,

Avstrije, Madžarske, Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije. Te dni sta se o tem vprašanju razgovarjala v Londonu francoski ministrski predsednik Tardieu in angleški ministrski predsednik Macdonald. Njun razgovor, ki je bil nekak uvod v konferenco štirih velesil (Francije, Anglije, Nemčije in Italije), ki bodo razpravljale o gornjem vprašanju, je dovedel do popolnega zblizanja med stališči obeh držav.

Konferenca štirih velesil

se je pričela včeraj, v sredo, v angleškem zunanjem ministertvu. V kakem obsegu so si velesile zamislile tesnejše gospodarsko sodelovanje omenjenih petih podunavskih držav, bo pokazal potek razgovorov, ki splošno zanima vso našo javnost.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk.

NEKAJ POMLADNIH NASVETOV ZA NAŠE KMETE.

Vendar je naposled nastopilo južno vreme in je skopnela debela snežna odeja. Nalivi zadnjih dni so temeljito oprali setve in travnike. Dela na polju so zaostala in te dni kmet kar ne ve, česa bi se najprej poprijel.

Prvi stebler naše kmetije je doma pridelani kruh. Če gledamo, kako so prezimile ozimne, vidimo, da sta se jih precej lotili gniloba in snežna plesen, posebno ječmen, za velik del Slovenije važno krušno žito, je zelo pognil.

Kako pomagamo tem oslabelem setvam? Čim se zemlja toliko osuši, da se ne maže, pobramo setve: na težki zemlji bolj, na rahli manj. S tem dosežemo, da se zredčeno žito močno obrase. Zelo dobro je, če potrosimo pred brananjem na suhe rastline po 5 kg (na mernik posevke) aprenega dušika ali pa čilskega solitra, da pomagamo onemoglim rastlinam do hitreje rasti.

Druga prav tako važna panoga naše kmetije je živinoreja. Slabi časi naše živinoreje, ki je toliko trpela zaradi lauske suše in splošnega poloma cen kmetijskih pridelkov, se bližajo koncu. Hude vrzeli je vsekalo minilih sedem mesecev v naše hleve, da bo treba mnogo truda, preden se dvigne stanje naše živinoreje spet vsaj na tisto stopnjo, ki jo zahteva naša kmetija že zaradi gnoja. Krava pri gobcu molze, zato je treba posvetiti travnikom vso skrb. Pri pomladnem trebljenju ne gre le za to, da se krtine zravnajo, temveč je treba neusmiljeno prebratati z ostrimi branami zredčeno rušo, da se oslabele trave lahko obrasejo. Kdor le količkaj zmore, naj kupi primerne travne mešanice in ob tej priliki obseje svoje oslabele travnike in jim privoščiti nekaj umetnih gnojil.

Prav sedaj je tudi čas za setev lucerne. Če se hočemo obvarovati vsakoletnih škodljivih posledic suše, se moramo pač oprijeti v večji meri pridelovanja krme na njivah. Najboljša rastlina za take njivske travnike je lucerna ali nemška detelja, ki požene korenine po pet metrov v zemljo in celo na prodnatem svetu uspešno kljubuje suši in nam dá mnogo najboljših krme. Naši ko-

zolci so dovolj prostorni za sušenje lucerne in bi bilo le škoda, če bi stali prazni čez leto, živina pa gladna pri praznih jaslih pozimi.

Cim lažja je zemlja, tem gostejša mora biti setev, ker se sicer ruša prehitro zredči. Ves napreden živinorejski svet uporablja v vedno večji meri za molznice in za pitalno goved močna krmila (tropine raznih oljnih sadov), naš obučeni kmet jih pa ne more kupiti v današnjih časih. Nekaj pa lahko napravi: doma jih lahko pridelal. Mnogi poizkusi v raznih krajih naše banovine so pokazali, da soja, ki dá najboljšo močno krmilo, prav dobro uspeva na naši plitki orni zemlji. Naprednejši večji posestniki sejejo soje že po cele hektare in danes ni več hudo dobiti od njih dobrega in zanesljivega semena za to izredno redilno stročnico. Sedajle sredi aprila bo pravi čas za setev soje. Kdor se bo oprijel te nove krmilne rastline, ne bo razočaran.

Krompirjeve zaloge so se čez zimo silno skrčile in se je cena krompirju proti vsemu pričakovanju lepo dvignila. Zato je golovo upravičeno mnenje, da se bo zgodnji krompir prav lahko in dobro prodal. Minilo leto je pokazalo, da naši glavni odjemalci v vzhodnih pokrajinah države najrajši kupujejo krompir raznih rožnih sort. Zal nimamo pri nas še nikakih posestev za gojitev semenskega krompirja, ki bi zalagala kmetovalce z dobrimi novimi krompirjevimi sortami. Mi smo še vedno pri sorti magnum bonum, ki kaže vse znake pešanja. Z veliko reklamo so uvajali sorto alma, ki pa je naletela pri uporabnikih na silen odpor, ker za naš okus ni bila užitna. Tu bi morali imeti krompirjevi okoliški Gorenjske, Savinjske doline in Pljuškega polja sami pričeti združeno delo v tem pravcu in bi se dali tako doseči najlepši uspehi. Naš krompir ima vse pogoje, da postane spet važna kmetijska panoga, kakor je bil pred vojno.

Koruza je prav važna rastlina štajerskega in dolenskega dela naše banovine, vendar še nikoli ni nihče ničesar podvzel, da bi se uvedle nove sorte ali vsaj izboljšale dosedanje stare sorte, ki so zelo opešale in jih od leta do leta bolj napadajo razne bolezní, zlasti snet. Pri setvi moramo gledati, da razkužimo seme. To storimo tako, da namočimo seme za 5 minut v vodi, ki smo jo segreti na 56 stopinj Celzija. Da se voda ne ohladi, moramo po malem prilivati primerno toplo vodo. Takoj po namakanju damo peščico zrna kaliti med žagovino na toplo mesto, da vidimo, če se kaljivost ni zmanjšala. Zlasti je

Mladenka si je zakrila obraz in glasno jokala. Adolf jo je prijel za roko in rekel: «Pojdiva, Milena! Tudi meni silijo solze v oči. Tukaj te ne morem tolažiti.»

Namignil je vratarju, naj zapre votlino. Težka kamenita plošča je zakrila krsto z zemskimi ostanki nenadno umrlega graščaka.

«Zbogom!» se je poslavljala hčerka od mrtvega očeta.

Mračno zidovje je molčalo. Milena je poljubila ob slovesu mrzli kamen očetove gomile.

Adolf jo je zopet povedel na klopico v zelenem gaju. Ta prostor je Mileni najbolj ugajal. Tukaj se je pogovarjala s prirodo. Nikjer drugod ni mogla najti razvedrila.

Mladenka si je otirala oči, še vedno se ji je tresla beseda. Mladenč jo je zaprosil: «Milena, nikar ne jokaj! Zgodilo se je to, kar se je moralo zgoditi.»

Potem ji je razvil načrte za bodočnost.

Milena ga je verno poslušala. Priznala je odkrito: «Grad potrebuje gospodarja. Zgodí naj se poslednja volja mojega skrbnega očeta...»

Zatrđil ji je slovesno: «Milena, mnogo več kakor za gospodarstvo mi je za to, da bova delila žalost in veselje...»

«Očetovo naročilo mi je sveto», je izrekla z globokim spoštovanjem. «Prisegla sem, preden je izdihnil... Tako sem mu olajšala poslednje muke... Šele ko je čul, da sem trdna v svojem sklepu, se je njegov duh odtrgal od zemskega življenja...»

«Tudi jaz sem mu obljubil, da te bom čuval in branil. Ni je na svetu sile, ki bi razdrila moje sklepe. Samo smrt naju loči.»

«Adolf!» Spomnila se je nečesa, kar jo je skrivaj zaskrbelo. S strahom se je ozrla okrog sebe, preden mu je odvrnila: «Oton nama je nevar... V njegovem prilizovanju tiči hudobnost.»

«Vitez z Aržišča...» Nehote ga je spreletelo nekaj, kar je sličilo skriti bojazni.

«Varuj se ga», je opozorila Adolfa. «Poznam njegovo zlobno srce; vem, kako kruto te sovraži.»

Mladenč je bil junak in se ni dal oplasiti. Odgovoril ji je krepko: «Milena, ne bojim se nikogar. V ogenj grem zato, ako je treba. Ljubezen je močna in nepremagljiva.»

«Ne zameri, ker sem ti pokazala nevarnost.» Mladenka se je kesala, ker mu je to omenila. Vendar je še dodala: «Aržiški vitezi so hudobni ljudje... Gorje tlačanom!»

«Ali se bojiš maščevanja?» jo je prekinil.

«Z Aržiščani se moj oče ni posebno rad ukvarjal. Vabilo na lov je največkrat odklonil. Zato tudi vitezi niso prihajali na Višavje. Po očetovi smrti pa pridev Otona vsaka pot mimo naše graščine. Da se mu umikam, mu seveda ne ugaja. Očitno mi je že pokazal svojo nejevoljo.»

«Predrznik, to se je upal st'riti!»

«Vidiš, in tedaj so oživele moje slutnje. Okrepila jih je vzgojiteljica Hilda z besedami: 'Kar bojim se tega človeka. Nič plemenitega nima na sebi.'»

Adolf se je zamislil in rekel čez nekaj časa: «Dozdaj se ni bilo slišati, da so na Aržišču koga požrli. Ako se ne loti, mu bo spodletelo.»

«Čuvaj se ga!» ga je prosila. «Zogni se mu na poti. Nikar se z njim ne ukvarjaj!»

«Čakaj!» Zaročenec se je spomnil nečesa drugega. «Zvičajnik bo začel spletakariti, da bi omajal najino zvestobo. Nobeno sredstvo mu ne bo presramotno.»

«Bodi brez skrbi zaradi mene. Očetova beseda mi je dražja kakor vse bogastvo.»

«Tudi jaz naj ponovim prisego. Milena, zrušila me ne bo nobena sovražna sila. Moji sklepi so trdni kakor skala. Ob njih se bo zdrobila vsaka še tako zahrbtna nakana.»

«Verjamem, Adolf, verjamem. Vendar ni je čedalje bolj tesno pri srcu. Moj Bog! Kaj naj to pomeni?»

«Milena, naj pride, kar hoče, ne pozabi, da si v mojem varstvu.»

Še bolj bi jo bil utrdil v svojem sklepu, če bi ne bila prispela Hilda, njena vzgojiteljica. Iskala je Mileno, svojo varovanko. Po očetovi smrti ji je bila skrbna tolažnica. Mnogo si je prizadevala, da bi jo razvedrila.

Pri njeni prisotnosti sta zaročenca izpremenila pogovor. Človeku je menda prirodjeno, da nerad razkriva tajnosti srčne globočine.

Pogovori so se sukali okrog vsakdanjosti, dokler se ni Adolf spomnil, da mora oditi. Prijazno se je poslovil in zajezdil konja, Milena in Hilda sta sta odšli v graščino.

paziti na to, da ne pride koruza prehitro spet na tisto njivo, kjer jo je močno napadla snetljivost.

Na deteljšjih se kažejo lise, prepletene s predenico. Napadena mesta moramo pokositi za en meter preko bolnih lis, posuti ves ta prostor s slamnato rezanico za dobro ped na debelo, polito rezanico s petrolejem in zažgati. Prav učinkovito, toda dražje je polivanje napadenih mest z 180-stotno železno (zeleto) galico (na 10 litrov vode vzamemo pičila 2 kg galice). To polivanje je treba večkrat v presledku enega tedna ponoviti.

Vse to bi bilo treba vzeti v resno razmišljanje, če hočemo kmetovati z večjim pridom in dobiti napredne kmete v drugih državah.

Sejmi

- 10. aprila: Tišina, Ribnica na Pohorju (samo za živino). Kjer je običajno, se vrše sejmi naslednji delavnik.
- 11. aprila: Vinica.
- 13. aprila: Sevnica, Dolenja vas pri Kočevju, Zusem.
- 14. aprila: Ljutomer (samo za živino).
- 15. aprila: Osilnica, Borovnica, Št. Janž pri Dravogradu, Sv. Peter pod Svetimi gorami.
- 16. aprila: Križevci v Prekmurju.

Cene tujem denarj

Na zagrebški borzi smo dobili v valutih:

1 ameriški dolar za okrog 56 Din;

v devizah:

- 100 nemških mark za 1333-06 do 1343-86 Din;
 - 100 italijanskih lir za 290-62 do 293-02 Din;
 - 1 ameriški dolar za 56-11 do 56-39 Din;
 - 100 francoskih frankov za 221-82 do 222-94 Din;
 - 100 češkoslovaških kron za 166-65 do 167-51 Din.
- Vojna škoda se je trgovala po 221 do 224 Din, investicijsko posojilo pa po 63 Din.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Prvi pomladni živinski sejem v Ljubljani dne 6. t. m. je bil prav živahen po dogonu in kupčiji. Dogon je znašal 306 konj, 122 volov, 84 krav, 28 telet in 437 prascev za rejo. Cene se niso izpremenile. Prav živahna je bila

kupčija s prasci, ki so se prodajali po 100 do 120 dinarjev za rep.

ZITO. Te dni je na novosadski žitni borzi po dolgem presledku prvokrat prosto notirala naša domača pšenica. Cene, ki so bile tu zabeležene, so precej nižje, kakor pa so bile doslej pod žitnim režimom. Baška pšenica je notirala 133 do 136 Din za metrski stot, najboljša potiska pšenica pa 138 do 140 Din. Doslej je na licu mesta v Vojvodini stala baška pšenica z doplačilom vred 235 do 245 Din za metrski stot. Za mlino se je torej pšenica pocenila za preko 100 Din pri metrskem stotu. Kako se bo cena pšenici nadalje razvijala, se še ne da sklepati. Vpoštevati pa je treba, da so danes zaloge pšenice v mlinih zelo majhne, ker se noben mlin ni hotel zalagati z drago pšenico pred uveljavljenjem novega zakona. Tudi notacija moke je bila z istim dnem občutno znižana. Moka se je pocenila za preko 1 Din pri kilogramu. Na novosadski borzi je notirala baška in baratska moka «0» 2-45 do 2-50 Din za kilogram, dočim je doslej notirala 3-60 do 3-80 Din. Cena moki «5» je padla na 2-05 do 2-15 Din.

KROMPIR se prodaja v Ljubljani po 1-50 Din za kilogram.

Kratke vesti

VI. redni občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru, IV. vinarski kongres in II. banovinska vinska razstava z vinskim sejmom se bodo vršili 7., 8., 9. in 10. maja v Ptuj. 7. maja ob 18. bo seja glavnega odbora in odposlanec podružnic in redni letni občni zbor Vinarskega društva v dvorani Narodnega doma v Ptuj. z običajnim dnevnim redom. Vredeljo 8. maja ob 8. uri bo IV. vinarski kongres v dvorani Narodnega doma v Ptuj. Dnevni red: Današnje stanje vinogradništva v dravski banovini (poročal bo predsednik društva in narodni poslanec g. Lovro Petovar iz Ivanjkovcev); trsní sortiment (poročal bo g. inž. Ivo Zupanič, poročevalec za vinogradništvo pri banki upravi v Ljubljani); izkušnje glede izvoza vina v inozemstvo (g. Niko Petrič, ravnatelj vinskega oddelka Pooblaščen delniške družbe za izvoz v Beogradu); resolucija Ob 11. uri bo otvoritev II. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom v dvorani Društvenega doma v Ptuj. V ponedeljek 9. maja izleti: čez Ptujsko goro, Janški vrh v Podlehnik; na Vurmberg; ogled Ptuja in okolice. Izletov se bodo mogli udeležiti samo tisti, ki se bodo do 5. maja

zanje prijavili pri vinarski podružnici v Ptuj. Vinska razstava z vinskimi sejmom bo trajala 8., 9. in 10. maja in bo odprta vsak dan od 8. do 18.

Občni zbor Hmeljarskega društva za Slovenijo se bo vršil 10. t. m. ob pol 9. dopoldne v Roblekovi dvorani v Zalcu z običajnim dnevnim redom. Glavnemu občnemu zboru bodo smeli prisotstvomati vsi društveniki, glasovalno in posvetovalno pravico pa bodo imeli samo odposlanci podružnic.

Nekaj malega savinjskemu hmeljarju v tolažbo. Pravkar je došlo Beograda iz Bruslja poročilo, da je belgijska vlada opustila namero, da uvede v bodoče kontingentiranje uvoza hmelja. Zaradi tega bo uvoz našega hmelja v Belgijo in preko Belgije tudi v Anglijo še naprej ostal neoviran, četudi pri zvišanih carinah. Za to važno pridobitev se morajo savinjski hmeljarji v prvi vrsti zahvaliti tvrdki F. C. Petyt, Brüssel-London, ki že več let kupuje savinjski hmelj v velikih množinah in ga hoče tudi v bodoče kupovati, ker ga smatra za najboljšega na svetu. Navedena tvrdka je podala to svojo izjavo tudi na odločilnih mestih v Bruslju. Savinjske hmeljarje pa opozarjamo, naj pridelujejo le prvovrstno blago, da ohranimo našemu hmelju svetovni sloves. Pri vsem tem pa je nujno potrebno, da še nadalje krčimo svoje nasade in da opustimo predvsem vse stare in vse one, ki rode le slabo blago.

DOPISI

BELA CERKEV. Krajevna organizacija JRKD je bila ustanovljena tudi pri nas. Zbora se je udeležilo okrog 80 kmetijskih gospodarjev. Po uvodni besedi g. Cvetka Zorka iz Družinske vasi se je sestavil odbor, ki mu predseduje g. Zorko. Istega dne popoldne se je vršil tudi ustanovni občni zbor krajevnega Društva kmetijskih fantov in deklet. Pri tej priliki je gospod dr. Josip Trošt iz Novega mesta predaval o pomenu in o potrebi organizacije kmetijske mladine. Za predsednika društva je bil soglasno izvoljen g. Zorko.

BREGANA. Naš Sokol je prav delaven. Telovadijo redno vse kategorije po dvakrat na teden. Za telovadbo nič ne zaostaja prosvetno delo. Dramski odsek članov je nastopil 7. januarja z igro «Kakršen gospod, takšen sluga», dočim je mladinski dramski odsek uprizoril dve igri: «V kraljestvu palčkov» in «Novoletno alegorijo».

«Adolf je jezdil počasi, dokler ni došel v dolino. Tu je nategnil vajeti in vzpodbodel konja. Prav ko je tlesknil z jezikom, je zagledal pred seboj jezdeca, ki mu je hitel nasproti.

«Oton z Aržišča!» Spoznal ga je po visoki rasti. Razdalja je merila le še nekaj korakov.

Napel je vajeti, da bi šinil mimo njega. Spomnil se je svarila svoje zaročenke, naj se z vitezom ne spušča v razgovor. S preziranjem mu bo pokazal svoje zaničevanje.

Oton pa mu je zaklical: «Stoj!» in ustavil njegovega konja. «Pozdravljen Adolf, vitez zlatogorski!»

Odzdravil mu je dostojno, čeprav so bile nasprotnikove besede osorne in zasmehljive.

«Odkod?» Vitez je bil kratek in razkašen.

«Z Višavja, ako že hočeš vedeti», mu plemič nalašč ni hotel tajiti.

«Z obiska...» V vitezovih očeh se je zabliskalo.

«Mar naj tebe vprašam za dovoljenje?» Tudi plemičev pogled je bil mračen.

«A, tako? Takšen si, kadar koga izpodrivaš!»

«Oton, komu pa to očitaš?»

«Temu, kdor zasluži...»

«Dokaži!» je zahteval odločno.

«Pokojni graščak je rekoč izrazil željo, naj bi on jaz njegov zakoniti naslednik. S tem mi je zapuščal bodočnost svoje edinke in gospodarstvo na Višavju.»

«Adolfa je kar privzdignilo. Gnusila se mu je laž, ker je čislal ranico. Rekel mu je zaničljivo:

«Lažnik! Ali te ni sram, da trdiš kaj takega?»

«Mar ni res?» je porasel.

«To je tvoja izmišljotina. Graščak ni nikdar kaj takega izrekel. Po smrti ne smemo nikogar sramotiti.»

Vitez ni razumel njegove zadnje besede. Nadaljeval je izzivalno: «Takrat je bila Mileva še krotka in pohlevna ovčica... V tvoji senci se je ohladila... Ti si jo pokvaril...»

«Oton!» Plemičev glas ni bil preteč, ampak svarilen. «Čemu me napadaš z lažjo kakor razbojnik?»

Vitez se je ugriznil v ustnico in siknil: «Ali je tvoja obramba plemenita?»

«Branim se z orožjem resnice. Zakaj me napadaš?»

«Zato, da boš popravil krivico...»

«Kdo? Zakaj?» V Adolfu je kar kipelo. «Ako kdo, tedaj boš popravil ti, ki mi nekaž, česar nisem storil, nesramno podtikaš.»

«Ako ne verjameš, vprašaj Mileno», se je vsiljivec drznil izreči. «Izvedel boš še več, kakor sem ti povedal...»

«Nisi vreden, da bi žalil Mileno s tvojim imenom...»

«Oho, plašljivec!»

Adolf se ni mogel več premagovati. Globoko je zakašljal in pljunil s studom pred njegovega konja.

Oton se je razljutil. Oči so se mu strahovito izbočile. Izdril je meč in zatulil: «Daj mi zadoščenje!»

«Takoj!» Tudi Adolf je pripravil sablo.

Vitez ga je izzival: «Le udari, kar udari! No, ali se ne upaš? Strahopetnik!»

«Udari ti, ki začenaš! Jaz se bom samo branil...»

Divjak si je premislil. Vtaknil je meč v nožnico in se pognal proti Adolfu, da bi ga vrgel s konja.

Plemič ga je prehitel. Krepko se je zaletel vanj in ga odbil s tako silo, da je nasprotnik tebebnil na tla in obvisel na cestnem robu. Grabil se je za travo, a se ni mogel obdržati. Zdrknil je navzdol po bregu, ki se je poševno kot streha nagibal v dolino. Spodaj je raslo trnje in koprive.

«Hohoho! Ali si jo izkupil?» se mu je rogala zmagovalca in naglo odjezdil.

Premaganec se je ustavil šele v dolini. Hitro se je pobral in si otrkal obleko. Obrisal si je obraz, kjer ga je opraskalo trnje in korenine. Pogledal je kvišku in klel, da so se utrinjale iskre. Zavest, da je premagan, mu je izpremenila barvo.

Konj se je pasel ob cesti, kamor je vitez kmalu srečno prilezel. Pognal se je na konja, stisnil pesti in pogledal divje za odhajajočim plemičem.

«Čakaj, Zlatogorčan!» mu je zapretil. «Pahnil si me s konja, a jaz te bom vrgel s prestola na Višavju... Maščeval se bom nad vsem, kar ti je ljubo in drago... Oporoka starega graščaka se ne bo nikoli uresničila... Preganjaj te bom, dokler te popolnoma ne uničim...»

Nato je vzpodbodel konja in odjezdil z maščevalnimi sklepi.

(Dalje prihodnjič.)

Članski pevski moški zbor je nastopil 6. marca, a mladinski mešani zbor 17. januarja in 6. marca. Društveni tamburaški zbor je sodeloval na treh prireditvah. Razen tega se vršijo predavanja in nagovori pred telovadnimi vrstami. Dne 6. marca je društvo priredilo slavnostno akademijo v proslavo stoletnice rojstva dr. Miroslava Tyrša. Zdaj se pa marljivo pripravlja za proslavo desetletnice svojega obstoja.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI. Na pobudo župana g. Josipa Henikmana se je osnovala pri nas organizacija Jugoslovanske radikalne kmetijske demokracije, h kateri je takoj pristopilo 49 članov. Ustanovni občni zbor je bil 20. m. m. Zborovalci so izvolili za predsednika posestnika iz Dolenje vasi g. Franceta Oražma, za podpredsednika g. Franceta Mrharja iz Prigorice in g. Jožeta Gorseta iz Dolenje vasi, za tajnika občinskega tajnika g. Ivana Marinča, za blagajnika g. Karla Dejaka iz Dolenje vasi. Za odbornike so izvolili iz vsake vasi po dva moža. Za poročevalca v časopise je izvoljen šolski upravitelj g. Drago Vorčina, za delegata v sresko skupščino pa predsednik župan g. Henikman. Ves izvoljeni odbor nam je jamstvo, da se bo stranka pri nas lepo razvijala.

JURKLOŠTER. Naša sokolska četa se prav pridno giblje. Posebno vneto so na delu igralci, ki so nedavno uprizorili znano vaško burko «Trije vaški svetniki». Ljudje, ki so napolnili šolsko dvorano do zadnjega kotička, so se imenitno zabavali in nasmejali. Vsi igralci so se odlično izkazali. Vsa hvala režiserju br. Juliju Marguču, ki je spraval igro na oder. Odločno pa moramo ob tej priliki grajati one ljudi, ki so nam nagajali in izkušali s svojim spletkarjenjem igro onemogočiti. Kljub vsem tem in enakim zahrbtnim nasprotnikom bo četa nadaljevala svoje delo, pa naj je to spletkarjem všeč ali ne.

KOČEVJE. Mestna občina Kočevje šteje okoli 750 volilcev, v krajevno organizacijo JRKD pa se je do 26. marca, ko se je vršil ustanovni občni zbor, vpisalo 484 članov, kar je lepo število. Predsednik je g. dr. Ivan Sajovic. Organizacija še vedno dobiva nove člane. Na prvi odborovi seji je bilo sprejetih še nadaljnjih 75 članov.

KOPRIVNIK PRI KOČEVJU. Zaradi snega je morala sokolska četa odložiti dan Tyrševe proslave na velikonočni ponedeljek. Prireditelj je otvoril brat starosta in v svojem nagovoru orisal globoki pomen delovanja dr. Miroslava Tyrša. Nato je nastopilo članstvo z vajami za praški zlet, sledili so še petje, deklamacija in nastop ženske

dece z vajami z zastavicami. Prireditelj je bila zaključena z igrice «Perice», ki jo je izvajala ženska deca s petjem in spremljavo tamburaškega mladinskega zbora. Poslednji je tudi izpolnil odmoro med posameznimi točkami prireditve. Ves program je bil izvajan lepo, zato občinstvo tudi ni štedilo z odobravanjem. — Prosimo poštno ravnateljstvo, naj uvede selsko dostavo, da nam ne bo treba hoditi po vsako pošiljko v Koprivnik.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU. Kmetijska nadaljevalna šola v Križevcih priredi 10. t. m. porani sv. maši zaključno slovesnost v Slomškovi dvorani. Na sporedu bodo deklamacije, petje in govori. Tečajniki bodo letos prvič, odkar obstaja šola, prejeli izpričevala, ki se jih res že vesele. Na prireditve so vabljeni vsi prijatelji naše kmetijske mladine in predstavniki oblastev. Pridite, da podpremo veselje naših kmetijskih fantov, ki žele nadaljnje izobrazbe.

LITIJA. Pisarna sreskega odbora JRKD dobiva že iz mnogih krajev litijskega sreza razveseljiva poročila o delu za organizacijo stranke. Po sklepu in po navodilih na zadnjem sestanku zastopnikov iz vsega sreza naj krajevni činitelji stranke pohite z organiziranjem krajevnih organizacij. Redna ustanovna skupščina sreskega JRKD bo rajbrže v nedeljo 8. maja v Litiji. Pozamezne krajevne organizacije naj skličejo ustanovne občne zbere najkasneje do 20. t. m.

MORAVČE. V času od 14. pa do 20. februarja se je vršil v Moravčah dobro obiskani kmetijski tečaj, katerega je vodil kmetijski poročevalac g. Hladnik iz Kamnika, ki je imel ves teden o kmetijstvu poljudna in zanimiva predavanja, kar je pripomoglo, da je bila udeležba vsak dan obilnejša. Osobito zadnje dneve je bila prostorna dvorana Zadrúžnega doma napolnjena do zadnjega kotička. Predavali so še: živinozdravnik g. dr. Kolendo, g. Rožet o zadružništvu, ihanski šolski upravitelj g. Horvat o sadjarstvu in kaplan g. Jerman o čebelarstvu.

PRESKA-MEDVODE. Tukajšnje gasilno društvo nam priredi v nedeljo 10. t. m. ob 15. uri v Društvenem domu v Preski velezabavno burko v treh dejanjih «Trije vaški svetniki». Pred igro bo petje društvenega moškega zbora. Pri prireditvi bo sodelovala društvena godba na pihala, ki so si jo ustanovili gasilski tovariši pred meseci. Godba pod vodstvom kapelnika g. Hvaleta prav dobro napreduje. Prijatelji smeha, vabljeni! Gasilci so vedno pripravljene žrtvovati se za nas,

zato ne pozabimo tudi mi gasilcev. Prireditelj se v celoti ponovi 17. t. m. ob istem času.

PREVARJE PRI PILŠTANJU. (Smrt na kosa.) Po kratki bolezni je umrl 2. t. m. posestnik g. Franc Krajuč, star 60 let. Pokojnik je delal v mladosti v raznih rudnikih in si s prihrankom kupil posestvo in zgradil hišo. Pogreb je bil 4. t. m. ob lepi udeležbi občanov. Pokojniku blag spomin!

RADEČE. Nedavno se je vršil pri g. Hallerju ustanovni zbor krajevne organizacije JRKD v Radečah. Župan g. Anton Polanc je otvoril sestanek in orisal pomen nove vsedržavne stranke. Poudarjal je, da je potrebno zatreti nesložnost, ki še vedno ovira resno delo v našem okraju. Poročal je, da je v dveh dneh prijaviło pristop k stranki nad 120 oseb, kar je zelo lepo število. Upati je, da ne bo v kratkem času v naši dolini niti enega polnoletnega državljanca, ki ne bi bil član organizacije. Obsodbe vredno je, da mnogo Radečanov, ki so sicer podpisali pristopno izjavo, ni prišlo na sestanek. Sledile so volitve odbora. Izvoljeni so bili: za predsednika Anton Polanc, za podpredsednika dr. Karel Matko, za tajnika Ivo Pečnik, za blagajnika Ignac Klopčič, za odbornike: notar dr. Peter Jereb, Žane Haller, Albert Moser, Franjo Černe in Bogomir Trepečnik star., vsi iz Radeč, Ivan Martinšek (Vrhovo), Janez Martinšek (Svibno), Dominik Bau (Jagnjenca), Leopold Burkelc (Vrhovo), Alojzij Strnad (Brunk) in Ivan Kramžar (za papirnico Njivce); za dopisnika je bil izvoljen Bogomir Trepečnik ml.; v nadzorstveni odbor so bili izvoljeni: Robert Premerstein, Zdravko Kuhar in Robert Lindtner. Letna članarina znaša 3 Dir. Izvoljeni odbor nam je v garancijo, da bo organizacija res delovala.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. (Smrt na kosa.) V Kraljevcih je preminila občē spoštovana gospodinja Frančiška Š t u m p f o v a, stara šele 27 let. Svojemu možu je zapustila dva otročiča, enega poldrugo leto in drugega štiri tedne starega. Pokojnica je bila blagega in tihega značaja. Kako je bila priljubljena, je pričala velika množica, ki jo je hodila kropiti in ki jo je spremljala na zadnji poti. Naj bo na tem mestu izrečena v njenem imenu srčna zahvala vsem, ki so ji stregli in jo tolažili v njeni kratki hudi bolezni, ki so prišli zanj moliti, ki so darovali vence, in ki so jo spremljali na zadnji poti k večnemu počitku. Dobra Franca, počivaj sladko po trudapolnem delu, dokler se ne vidimo nad zvezdami!

Ivan Albrecht:

Mora

S tem je Domnova utrujenost pregnana. Kakor jelenček zdrvi po stopnicah.

«Kam dirjaš, Domen?» ga hoče v veži pridržati Cinclja, mali pa se ji sunkovito iztrga in se šele z dvorišča oglasi:

«Za nosom!»

«Skratelj mali», se zvonko nasmeje Zinka, ko sliši. Zdaj pozna sploh samo še smeh. Udari bil jo lahko kdo, pa bi se mu smejala, češ:

«Kaj me biješ, ko vendar vidiš, kako sem srečna!»

Iz nadržja vzame pismo in začne znova prebirati. Kako je revež mehkega srca! Prosi jo odpuščanja kakor otrok, ki je bil malo poreden. Če je zagrešil kakšno nerodnost, jo je v pijači, a kdo bo gledal na to! Kakšnih se je znebil oče, ko so šli z binkoštno veselice, pa je vendar resen in pameten mož in že v letih! Zaradi deklet pa... O, Zinka že ve, kakšne so! Seve, priložnost napravi tatu. Kadar bo ona čisto združena z njim, ne bo imel niti časa misliti na druge. Že sam piše, da ne bo, a ona bo tako skrbela zanj in ga negovala, da ga bo vedno žejalo po domu.

«Znam kuhati, znam presti, znam hišico pomesti», je še poljubila pismo, ga skrila na srec in tako veselo pripela v kuhinjo, da je šlo materi skoro na jok.

«Zdaj jo pa poglejte! Predvčerajšnjim je še malone umirala, a zdaj žvrgoli ko škranček», se

je smehljala proti Cinclji in iskreno pogledovala hčer.

«Ali naj jokam, če sem vesela», se je vrtela Zinka in dražila gostačko:

«Vaše zelj lahko skurite, mati Cinclja.»

«Oj, ti prešernost otroška», se je zdelo materi Marti le preveč radosti, «kako hitro pozabi vse hudo! Boga zahvali, da se ti je vrnilo zdravje!»

«Saj ga!» je žuborelo iz dekleta. «Danes mora vse peti okoli mene.»

Ko so jelo pripravljati kosilo in je mati odšla v kaščo po jerbese, je šepnila Cinclja s pomembnim pogledom na Zinkina ledja:

«Si se srečno znebila?»

«Še tega se manjka!» je Tršarjeva jela ploskati z rokami in se viti od smeha. «Saj nisem padla na glavo!»

Cinclja je uprla roke v bok in jo gledala, medtem ko se je Zinka postavila prednjo in ji nagajala:

«Solnce je zvedelo, mati in svet...»

Preden je utegnila gostačka kaj odgovoriti, se je razkoračil med nju Domen, ki je priburil:

«Čuk se je oženil tra-la-la, sova ga je vzela, hopsa-sa...»

Sukal se je med obema kakor potoglavo motovilo in precej ga je zanašalo, ko je začel vleči iz žepov fige, rožiče in štruklje in pisane medene kruhke in deliti:

«Danes meni, jutri tebi.»

Boljše je obdržal sam, slabše je metal Zinki, ki je razgrnila predpasnik.

«Kje si pa to dobil?» je od začudenja obstala mati Marta na pragu.

«Ali marate pokusiti?» se je oblizoval mali in se opotekal, ko je hotel materi ponuditi slaščice.

«Jejzasta no, otrok je pijan!» je sklenila Tršarjeva roke. «Kod si vendar hodil?»

«Samo po poštenih potih», je junačil mali, kakor je semtertja slišal očeta, kadar je prišel ob nedeljah kaj neroden domov. «Gospodom sem za cesto papirje nosil, pa so mi dali jesti in piti in tole po vrhu. So rekli, da sem fant od fare, čeprav sem samo od podružnice.»

Mati in Zinka sta se mu zasmejali, a Cinclja je ostro pogledala Tršarjevo.

«Kakšnim gospodom si nosil?» je izkušala ujeti malega.

«Takim, ki kaj veljajo», se je odrezal malce vinjeni deček, mati pa se je zbla zamere.

«Če bi te zdajle oče slišal, bi slabo orala!» mu je požugala, toda Domen se je le smejal:

«Orala? Ob košnji?»

«Malo leč pojdi!» ga je izkušala odstraniti Zinka, ki se je bala, da ne bi bratec kaj preveč zinil, a mali se je branil:

«Čakaj, da samo še tole povem! Vesely se piše tisti gospod, pa ni prav nič vesel. Vso pot si je otiral znoj in stokal zastran vročine. Malo je manjkalo in bi ga bil vprašal, zakaj se rajši ne piše: Žalostni. To bi me bil pogledal, kaj!»

«Ušesa bi ti bil navil, kakor ti jih bom jaz, če brž ne izgineš spat», je skušala biti mati huda, a le ni mogla premagovati smeha. Zinka je

ŠKOFJA VAS PRI CELJU. Narodni poslanec celjskega sreza, g. Ivan Prekoršek, je imel v Škofji vasi pri Celju izredno dobro obiskan shod volilcev, ki jim je v poljudnem govoru orisal današnji politični položaj in podrobno delo narodne skupščine. Shod je otvoril in vodil škofjevaški župan g. Kožuh. Poslanec g. Prekoršek je posvetil posebno pozornost državnemu proračunu in dal na številna vsakovrstna vprašanja primerna pojasnila. Ob zaključku svojega govora je pozval zborovalce, naj se vsi organizirajo v JRKD, ki je mogočna opora delu narodne skupščine in poslancev. Izvajanja svojega priljubljenega poslanca so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

VELIKA NEDELJA. (Smrtina kosa.) Pred kratkim smo požopali g. Matjaža Kovačeca iz Trgovca, ki je nad 30 let bival pri svoji sestri vdovi in ji pomagal pri gospodarstvu. Pokojni Matjaž je bil samec. Posedel je lasten vinograd, s katerim je imel veliko veselje, ki ga je tudi rad delil z drugimi. Bil je dober človek, radodaren in vesele narave, zaradi česar je bil splošno priljubljen. Na sedmini se je nabralo 125 Din za dijaško kuhinjo v Ptuj. Pokojniku blag spomin!

ZASIP-SEBENJE. Pred sedmimi leti se je tu ustanovilo Prosvetno društvo, ki si je kmalu osnovalo pevski in dramski odsek. Dramski odsek je uprizoril že več lepih iger. Sedaj se pripravljajo na dramo «Mati» pod režijo delavnega člana g. Jake Vodnjova iz Gorij. Tudi pevski odsek pridno deluje. Priredil je v minulih letih več javnih nastopov. Ker naše društvo nima svojega odra, uživa gostoljubnost blejskega Sokola, ki nam rade volje vedno odstopi oder in prostore za naše prireditve. V nedeljo 10. t. m. ob 20. priredi pevski odsek v dvorani Sokolskega doma na Bledu pevski koncert z obširnimi sporedom pod vodstvom požrtvovalnega pevodovjega g. Franja Mencingerja. Po koncertu priredi v istem prostoru blejski Sokol družabni večer, pri katerem bo sodeloval dobro izvežbani sokolski tamburaški orkester pod vodstvom br. Jožka Hudovernika. Prijatelji petja in prijetne zabave vabljeni!

VIČ. V Sokolskem domu na Viču se je vršil nedavno dobro obiskan sestanek zaradi ustanovitve krajevne organizacije JRKD. Sestanku je predsedoval župan g. Petrovčič, izčrpano politično poročilo pa je podal zborovalcem narodni poslanec g. dr. Rape. Ta sestanek je bil priprava za ustanovni občni zbor krajevne organizacije, ki se je vršil teden dni nato. Zboru je predsedoval g. Mesec. Odbor je naslednji: predsednik Josip

Mesec, podpredsednik Pavel Smrkolj, tajnik Josip Guštin, blagajnik Marko Knez, delegati za sresko organizacijo pa Pavel Borštnik, Anton Kovačič, France Klemenčič in Pavel Mihelič.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kralj krstni boter enajstemu sinu.** Zakonca Avgust in Pavla Šosterič, trgovca pri Sv. Vidu pri Ptuj, je Bog obdaril z obilnim naraščanjem. Pred kratkim se jima je rodil enajsti sin. G. Šosterič je zaprosil Nj. Vel. kralja, naj bi enajstemu sinu kumoval. Kralj je blagohotno ustregel njegovi prošnji in določil za svojega namestnika ptujskega komandanta mesta, majorja g. Mirona Šarca. Krst se je vršil na svečan način v ponedeljek 4. t. m.

* **Odhod ministra za trgovino in industrijo dr. Kramerja v Prago.** Minister za trgovino in industrijo, g. dr. Albert Kramer, je obolel in je moral na zahtevo zdravnikov nastopiti dopust. V ministertvu za trgovino in industrijo ga bo za časa njegove odsotnosti zastopal minister za kmetijstvo Juraj Demetrovič. V spremstvu svoje soproge se je minister dr. Kramer te dni odpeljal v Prago, kjer bo ostal nekaj tednov v negi tamošnjih priznanih zdravnikov. Na ljubljanskem kolodvoru so se pri brzovlaku, s katerim je minister dr. Kramer odpotoval, zbrali ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, ljubljanski župar dr. Puc in večje število senatorjev, narodnih poslancev in drugih javnih delavcev in predstavnikov oblastev. Poslovali so se od gospoda ministra z iskreno željo, da bi se čimprej zdrav vrnil v domovino.

* **Zopetna uvedba nujno potrebnih potniških vlakov.** Potujoče občinstvo obveščamo, da vozi od 6. t. m. dalje zopet vsak dan redno do uveljavljenja novega voznega reda, torej tudi ob nedeljah in praznikih, na progi Ljubljana, glavna postaja—Novo mesto potniški vlak 9215 (odhod iz Ljubljane ob 12.50, prihod v Novo mesto ob 15.30) in v obratni smeri potniški vlak 9212 (odhod iz Novega mesta ob 4.20, prihod v Ljubljano ob 7.07). Nadalje bo vozil na progi Ljubljana, glavna postaja—Maribor, glavna postaja izza 6. t. m. do uvedbe novega voznega reda vsak dan redno potniški vlak 617-518 (odhod iz Ljubljane ob 7.27, prihod v Maribor ob 11.36) in v obratni smeri potniški vlak 519-620 (odhod iz Maribora ob 9.10, prihod v Ljubljano ob 13.46).

vzela razposajenca v naročje in ga odnesla v svojo izbico.

«Zakaj pa toliko govoriš? Ne veš, da ti se bil lahko zaklepetal?» ga je tiho karala, ko ga je položila na posteljo.

«Kako neki,» se je smejal deček, «saj me je oni gospod vse naučil, kaj naj rečem. To ti je imeniten človek! Pomenila sva se kakor s teboj, ni čisto nič prevzetel.»

Po kratkem premolku:

«Aha, pozdrave mi je tudi naročil zate in dejal, da moraš malo misliti nanj. Ali boš, kaj? Veš, Zinka, na takega človeka le misli! Meni se bo še sanjalo o njem. Z onim žalostnim sem tudi res hodil. Do Hojnikovih sem mu nosil nekšno ropotijo. Tince sem videl in mi je tudi naročila pozdrave zate. Je rekla, da pridí kaj k Hojnikovim.»

Malo je zopet utihnil in bilo je videti, da bo že zaspal, ko se znova oglasi:

«To si srečna, Zinka. Kamor pridem, naročajo pozdrave zate. Kar vesel sem, da imam takšno sestro.»

«Si že priden,» ga je božala dekle. «Zdaj pa lepo zaspi, brblja mala, da boš mogel opoldne z nami v senožet.»

Deček jo je prijel za roko, se zadovoljno smehljaj in kmalu zamižal. Ko se je nato Zinka vrnila v kuhinjo in sta bili s Cincljo za hip zopet sami, je poslednja siknila:

«Kaj mi spet skrivaš?»

Dekle se je nasmejalo in ji obrnilo hrbet ter jo s tem tako razkačilo, da potem ves dan ni izpregovorila nič več, vendar z molkom ni dosegla zaželenega uspeha. Zinka se je bila ta dan docela iztrgala iz njene zlokobne oblasti in je bila vse popoldne vesela z veselimi. Z vseh brd in slemen so se ljudje začudeno ozirali, kakšno veselje valjuje po Tršarjevi senožeti.

Da bi jim bila žele Zinka mogla pokazati sree, to svoje toplo sree! Pokleknil bi bili predenj, toliko čiste radosti je prekipevalo v njem.

XIII.

Medtem ko je bilo Cinclji ta večer kakor kraljici, ki so jo pahnili s prestola, in se je srdito zaklenila v bajto, še z dvojnimi zapahom zapahnila vrta in jela ugibati, kako bi utrdila najjačča se tla pod seboj, je bilo pri Tršarjevih celo pozno v noč še veselo. Travo so podrli do zadnje bilke in še sedem močno naloženih voz so speljali sena domov, tako jim je zaleglo delo. Nace se je vse popoldne gnal, da bi ga sam zlodej ne dohajal. Redi za njim so bile kakor dvojne in trojne, tako na široko je jenal pod koso. Vrhu tega je še čvrsto pomagal nakladati in je sproti tako pridno odnašal Zinki izpod grabelj, da je bila prva med grabljicami.

Ko je oče Blaž za mizo omenil, da bo treba po večerji še nekaj voz izprazniti, je Nace kar poprijel:

«Le dajmo!»

* **75letnica ugledne narodne gospe.** V ožjem krogu v Braslovčah je praznovala 2. t. m. svojo 75letnico obče spoštovana in priljubljena gospa Pavla Vouškova, vdova po dvornem nadsvetniku dr. Francu Voušku, znanem narodnem buditelju, Jubilantka, ki je iz ugledne Paurove rodbine v Braslovčah, in njen pokojni soprog sta vzgojila v narodnem duhu tudi svoja dva sinova, ki zavzemata danes odlični mesti v javnosti. G. Franc je sreski načelnik v Kamniku, g. dr. Pavel pa okrožni zdravnik v Ribnici na Pohorju. Ugledna slavljenska je navzlic svojim letom še vedno čila in neutrudno delavna. V prejšnjih letih se je udeleževala aktivno v vseh narodnih društvih, zlasti pri Družbi sv. Cirila in Metoda, Sokolu, akademskem društvu «Triglavu» in še pri mnogih drugih kulturnih društvih. Naj ji bo naklonjenih še mnogo zdravih let!

* **Ustanovna občna zbor krajevnih organizacij JRKD** se bosia vršila v nedeljo 10. t. m. ob pol osmih pri Sv. Miklavžu pri Ormožu in ob 15. v Ivanjkovcih. Dobro došli so vsi volilni upravičenci. Poročal bo narodni poslanec g. Lovro Petrovar in v Ivanjkovcih tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek.

* **Obratne težave celjske cinkarne.** Dne 1. t. m. je vodstvo cinkarne v Gabrju pri Celju na daljše roke odpovedalo službo vsemu svojemu delavstvu in nameščenstvu. Vendar to še ne pomeni, da bo obrat gotovo ustavljen, nego so razmere danes tako nejasne, da se ne ve, ali bo mogla cinkarna tudi v bodoče obratovati v istem obsegu kakor doslej. Upanje obstaja, da do popolne ustavitve obrata ne bo prišlo, ako bo podjetje le dobilo potrebna plačilna sredstva za dobavo sirovin iz inozemstva. Obrat se sedaj vrši že v zmanjšanem obsegu.

* **Razpust Vzajemne pomoči.** Ljubljanska izpostava agencije Avale objavlja odlok o razpustu Vzajemne pomoči v Ljubljani. Iz odloka povzemamo: Banska uprava v Ljubljani je odredila razpust Vzajemne pomoči, registrirane pomožne blagajne v Ljubljani, zaradi nepopravljivega prekoračenja zakonitega področja. Blagajniško načelništvu Vzajemne pomoči je na seji 31. marca vzelo odločbo na znanje, se s soglasnim sklepom odpovedalo vsakemu pravnemu leku proti navedeni odločbi, pač pa izrazilo med drugim tudi prošnjo, naj bi likvidator imel od banske uprave naročilo, da podpira prevedbo zavarovanj pri razpuščenih Vzajemni pomoči na zavarovanje pri novno se snujoči zavarovalni družbi. Banska upra-

Kar je bilo najetih, so se pogledali, češ: «Ta bi se bržčas najrajši kar k Tršarju preselil!» Prikimati so pa le za Nacetom in je nekaj fantov in deklet res ostalo, da so pomagali zmetavati na kozolec.

Zinki je bilo videti, kako zelo je utrujena, vendar je hotela pomagati in je že stopila pred hišo, a Nace brž za njo:

«Pojdi rajši počivat, da se ne pretegneš! Dokler nisi pošteno zdrava, je boljše, če se varuješ. Bom že jaz poprijel makar za tri in bo tistih sedem voz naenkrat praznih.»

Govoril je šepetaje, pa ga je le slišala tudi Mina in skoro z nadihom zavisti pomislila:

«Joj, to jo bo na rokah nosil, kadar jo privede k nam.»

Zinka se je pokoravala fantovi želji. Tako orjaški in neroder je stal pred njo, da bi mu bila najrajši povedala:

«Konrad bi te bil vesel, če bi vedel, kako skrbiš zame.»

S porednim nasmeškom mu je segla v roko: «Lahko noč!»

(Dalje prihodnjič.)

V šoli.

Učitelj: «Krt porabi na dan samo toliko hrane, kolikor tehta.»

Mihec: «Gospod učitelj, kako pa krt ve, koliko tehta?»

va dravske banovine v Ljubljani je vzela sklep načelnštva na znanje in nato poverila izvršitev likvidacije banskemu svetniku g. Antonu Mencingerju v Ljubljani. Le-tá bo odslej do konca likvidacije pravno veljavno podpisoval tako, da bo pod napisano, natisnjeno ali s štampiljko od-tisnjeno besedilo razpuščene blagajne: «Vzajem-na pomoč, registrirana pomožna blagajna v likvi-daciji,» postavljaj svoj podpis. Pristavlja se, da je postavljeni likvidator dobil nalog, naj po mož-nosti podpira in pospešuje želje in predloge, ki jih je izneslo blagajniško načelnštvo na svoji za-ključni seji 31. marca.

* **Kranjska industrijska družba bo dobavila za Rusijo 150 vagonov elektrod.** Te dni so bila za-ključena pogajanja med Kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah in ruskim trgovinskim za-stopstvom na Dunaju. Sklenjena je bila pogodba, da bo Kranjska industrijska družba dobavila za Rusijo 150 vagonov elektrod, ki jih izdeluje v svoji tovarni na Dobravi. Tovarna bo mogla za-radi tega velikega naročila za približno štiri me-sece zopet zaposliti 150 delavcev, ki bodo na ta način vsaj začasno rešeni bede brezposelnosti.

* **Hrastniški rudnik počiva.** Dne 4. t. m. zju-traj, ko so po tridnevem odmoru zopet prišli na delo, so izvedeli rudarji žalostno vest, da je delo v rudniških obratih v Hrastniku in na Ojstrem ustavljeno za nedoločen čas. Rudarji so bili po-zvani, naj se vrnejo domov, češ, da bodo zopet poklicani na delo. Delavci, vajeni vsega slabega, so se razšli na svoje revne domove, nihče pa ne ve, kako dolgo bo trajala ta brezposelnost, ki se ponavlja zlasti, kadar se vrše pogajanja med že-lezniško upravo in rudniškimi podjetjem. Ta po-novni udarec brezposelnosti je zadel okrog tisoč delavcev.

* **Poizvedevanje.** G. Dušan Klarič, vojni in-valid v Biškupeh, srez Slavonška Požega v sav-ski banovini, nam je pisal: «Dne 12. novembra leta 1917. sem bil na italijanski fronti pri 1. vođu 3. kompanije 17. pehotnega polka. Tam sem bil ranjen in so mi morali odrezati desno nogo. Ker se mi invalidnina ne izplačuje zaradi pomanj-kanja dokazov po pričah, da sem res v vojni iz-gubil nogo, prosim svoje vojne tovariše Ivana Rogla, Ivana Kokala, Tranfela, Avseca ali katere druge, ki so bili z menoj na fronti in se me še spominjajo, da bi izpričali pred oblastvi mojo vojaško službo in ranjenost na fronti. Prosim, da se mi javijo s točnimi naslovi in mi pomagajo, da bom kot 85odstotni invalid dobival invalid-nino.»

* **Huda nočna nesreča na cesti.** Nedavno se je vračal po banovinski cesti v smeri od Maribora proti Ptuju okoli pol desetih ponoči na kolesu dninar Franc Cafuta iz Ternič, občina Sv. Marjeta na Dravskem polju. Cafuta je vozil brez luči, ven-dar pa pravilno po desni strani ceste. V bližini vasi Loke mu je pridrvel z veliko brzino nasproti neki avto, ki pa je vozil baje po levi strani ceste. Cafuta je avto, ki se mu ni mogel več izogniti, z vso silo podrl na tla, da je odletel štiri metre od ceste. Šofer v avtu je vsekakor moral opaziti ne-srečo, a je še povečal brzino in izgubil v temni noči. Mimoidoči so našli šele čez nekaj časa po-škodovanca in ga prinesli v bližnjo hišo. Ponesre-čenca so prepeljali v ptujsko bolnico. Zdravniki so ugotovili, da ima Cafuta zlomljeno levo nogo in poškodbe na glavi in na rokah.

* **Na veliki petek je zmrznil.** Na veliki četrtek so se odpravili trije možje iz Komuca na Kočev-skem na Rigelj pri Toplicah po vino za prazni-ke. V vinski gorici, kjer so si natočili vina, so tudi precej pili ter se proti večeru vračali proti domu. Eden možakov si ga je toliko privoščil, da ni mo-gel hoditi. Njegova tovariša, ki se jima je mudilo domov, sta ga pustila vzadaj v muenju, da bo že počasi prišel za njima v domačo vas. Ker pa moža še do jutra ni bilo domov, so ga šli iskat in ga dobili na cesti ležečega in zmrzlega. Bil je še živ, zato so ga hitro odnesli v domačo hišo, kjer pa je izdihnil.

* **Lovski plen sedmih divjih svinj.** V lovskem reviru semiške občine so se divje svinje silno razmnožile. Zlasti nad vasjo Osojnikom že dalje

časa opažajo črede teh škodljivcev, na katere lovci često prirejajo pogone. Vendar so doslej lovci imeli malo sreče, ker so se jim zveri vselej umaknile v hribe proti Gorjancem. Zadnji sneg pa jim je zaprl pot in tako se je posrečilo lovcu Lamutu iz Osojnika ustreliti enega samca in eno samico s šestimi zemetki. Še večja lovska sreča je bila naklonjena Andreju Štrielju iz Vrčice. V velikem tednu je v treh dneh ustrelil pet zveri v bližini vasi, kamor so se priklatile zaradi veli-kih snežnih zametov in lakote.

* **Neznan utopljenec.** V Orešju je naplavila Drava pred dnevi neznanega utopljenca, starega okrog 45 do 50 let, bolj male postave, polnega obraza, topega širokega nosu, malih brk in ne-praviljenega v sivo obleko s temnimi progami.

* **Nesreča pri sankanju.** Od Sv. Štefana pri Šmarju nam pišejo: Vso dolgo zimo si ni bil vzel Zlenderov Karel časa za sankanje. Prvič na veliki ponedeljek je sedel na sani in se je peljal po zmrzlem snegu. Nesreča je hotela, da so se sani zvrnile in si je Karel zlomil levo nogo. Ponesre-čenca so prepeljali v celjsko bolnišnico. Prijatelji in sosedje želijo, da bi dela ni fant kmalu ozdra-vel.

* **Patrona se mu je razletela v roki.** V splošno bolnišnico v Ljubljani so pripeljali z avtom 29-letnega posestnika Alojzija Broca od Sv. Jeronima pri Vranskem. Mladi mož je iztaknil nekje staro patrono, ki jo je skušal odpreti. Pri tem opasnem početju pa se mu je patrona razletela v roki in mu razmesarila desnico. Razen tega mu je bušil smodnik v obraz in mu hudo poško-doval desno oko.

* **Smrtna žrtev stare pištole.** Prazniki so v ptujskem okraju še dokaj mirno minili, vendar niso ostali brez nesreč. Franc Vajda, čevljarški pomočnik iz Male vasi pri Moškanjcih, je privlekel od nekod staro dvocevno pištolo in streljal z njo na velikonočno nedeljo. Z orožjem pa je tako neprevidno ravnal, da je obrnil pištolino cev, ki je bila polna, proti trebuhu. Tedaj pa se je pi-štola nenadno sprožila in je zadel strel mladeniča v trebuh. Nesrečnik se je takoj ves krvav zgrudil na tla. Bil je prenesen na dom, kjer pa je že po nekaj minutah izdihnil.

* **Požar v Framu.** Nedavno je nastal pri po-sestniku Korenu v Framu velik požar. Gasilci iz Frama, Maribora in drugod so takoj prihiteli na

kraj požara, ves njihov napor pa je bil zaman, ker ni bilo vode. Ogenj je do tal uničil starovanj-sko hišo in gospodarsko poslopje. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje in le s velikim trudom so rešili živino. Škoda je le delno krita z zavaro-valnino. Sumijo, da je ogenj podtaknila požigal-čeva roka.

* **50.000 brezposelnih v dravski banovini.** Iz zadnjih podatkov borze dela v Ljubljani in nje-nih podružnic v Mariboru, Celju in Murški Soboti je razvidno, da brezposelnost v dravski banovini narašča. Borzi dela in njenim podružnicam je si-čer prijavljenih samo 7250 brezposelnih, vpošte-vati je pa treba, da rudarji niso prijavljeni in tudi ne delavstvo Kranjske industrijske družbe in drugih podjetij, kjer dobivajo brezposelni pod-pore od bratovskih skladnic in drugih skladov. V Sloveniji je zdaj okrog 50.000 ljudi brez posla in zaslужka. Najhujši je zastoj v kožarski industriji, zelo je tudi prizadeta kovinska industrija in celo v stavbni stroki, kjer dozdaj ni bilo večje neza-poslenosti, letos ni dela. Hudo je prizadeto Prek-murje, kjer je brez dela okrog 7000 ljudi, vendar je upati, da bodo ti čez poletje dobili zaposlenje. V Slavonijo in Vojvodino bo odpotovalo okrog 3000 delavcev, pri gradbenih delih v dravski ba-novini jih bo zaposlenih okrog 1200, v Francijo jih pojde 1500 do 2000, nekaj pa menda tudi v Nemčijo. Borza dela in njene podružnice so do 1. t. m. izplačale za podpore brezposelnim 570.000 dinarjev in so skoraj že izčrpale kredite, odobre-ne za pol leta. Na razpolago imajo samo še 70.000 dinarjev in bodo prisiljene načeti kredite za drugo polletje, če se razmere v kratkem ne iz-boljšajo.

* **Požar v celjski okolici.** V soboto zvečer je nastal v prijazni vasi Levcu pri Celju velik po-žar. Nepričakovano je začel goreti velik kozolec sredi travnika. Na lice mesta so prihitela gasilna društva iz Lopate, Celja, Levca in Gabrja. Kljub takojšnjemu nastopu združenih gasilnih društev kozolca ni bilo mogoče rešiti. Lastnik ima okrog 60.000 Din škode, ki je le delno krita z zavaro-valnino. Verjetno pa je, da je bil ogenj pod-taknjen.

* **Zaloigra lahkomišelnih mladenke.** Nedavno so našli na Cankarjevem nabrežju v Ljubljani nezavestno mlajšo žensko, ki se je, kakor so po-zneje ugotovili, upijanila in nato vzela neki strup. V nesrečnici so spoznali brezposelnega Amalijo K., po rodu iz Starega trga pri Ložu. O dogodku ob-veščeni stražnik je takoj poklical na pomoč re-ševalno postajo, ki je samomorilno kandidatko prepeljala v bolnico. Pri Amaliji so našli poslo-vilno pismo na brata. V tem pismu opisuje Ama-lija svoje nesrečno lahkomišelnostno življenje in na-vaja za vzrok obupnega koraka hudo bolezen, zaradi katere je obupala nad življenjem.

* **Vlom v občinsko blagajno v Mirni.** Med praz-niki je bil izvršen v Mirni na Dolenjskem drzet vlom. Ko je prišel v torek po praznikih okrog desetih dopoldne mirnenski župan Andrej Celar v občinski urad, je nemalo presenečen ugledal v kotu močno razdejano blagajno, a tudi v pisarni sami je bilo vse v neredu. Vlomilci so prišli v pisarno skozi prilično okno, v katerem so prej izrezali šipe. Pretaknili so vse predale miz, v katerih pa niso našli nič posebnega. Takoj nato so se lotili blagajne, ki so jo izrezali ob strani na dveh mestih, da so lahko posegli v oba tre-sora, iz katerih so pobrali vso gotovino, približno 9000 Din. Zaradi drznega vloma vlada v Mirni in okolici veliko razburjenje. V omenjeni urad je bilo namreč v teku zadnjih let vlomljeno že tretjč. Razen tega je bil nedavno izvršen na meji mirenske občine tudi roparski napad na nekega domačina, kateremu je ropar odvzel nekaj goto-vine.

* **Zrtev alkohola.** V soboto je našel siražnik na Aleksandrovi cesti v Mariboru močno pijanega nekega moškega, od katerega je s težavo izvedel, da je Anton Gracer in da je prišel na obisk v Maribor z Zidanega mosta. Odvedel ga je v poli-cijske zapore, kjer mu je postalo naenkrat tako slabo, da so morali poklicati reševalni avto, s ka-terim so ga prepeljali v bolnišnico. Med prevozom

Sadjarji!

Ce hočete imeti v jeseni lepo sadje, morate že sedaj spomladati uporabljati za škropljenje sadnega drevja

ARBORIN,

ki Vam zanesljivo zatve vse škodljivce. — Zahtevajte brezplačno navodila in cenike pri tvrdki:

CHEMOTECNA, družba z o. z. v Ljubljani, Mestni trg 10 (dvorišče). — Tam dobite tudi prvovrstno cepilno smolo za cepljenje sadnega drevja.

Dobro orodje — lahko delo.

Če greš v hosto sekati drva, vzemi s seboj ostro sekuro — potem je delo lahko. Če furas, vzemi s seboj štrange, uzde in vrvi najboljše vrste, to je take, ki se ne strgajo zlepa in ki trajajo res dolgo časa — potem je furanje veselje, ne pa jeza. Prvovrstne štrange, uzde in vrvi so pa tiste, ki imajo privezan rdeč listek s pajkom in napis Grosuplje. — Zahtevajte pri Vašem trgovcu samo take štrange, uzde in vrvi in fu-ranje bo lahko in lušno.

Ta varšvena znamka

garantira za najboljšo kvaliteto. — Zahtevajte vse vrstne izdelke samo s to znamko.

V DOBI NAHODA,

kadar kašljamo in smo zasluženi, kadar nam proti hrupavosti, takrat je Fellerjev bolečine pomirjujoči Elsa-fluid, to odlično sredstvo in kozmetikum, prava tolažba v hiši. — Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti pošljava 9 poskus-nih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 62 Din franko lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360, savska banovina.

pa je mož umrl. Nesrečnik ni imel pri sebi nikakih listin, pač pa precejšnjo vsoto denarja.

*** Zagoneten napad v Ljubačkih.** Ko se je v noči na ponedeljek vračal mestski pomočnik Martin Majer iz Košakov, je kar nenadno priletelo iz teme nekaj trdega in ga udarilo s tako silo po glavi, da se je zgrudil nezavesten. Po daljšem ležanju je prišel zopet k sebi in se zavlekel do hiš, kamor je bil nato pozvan reševalni avto, da ga je prepeljal v bolnišnico. Ne ve pa ničesar, kdo in zakaj bi ga bil napadel.

*** Kazenska ovadba proti trem uradnikom Vzajemne pomoči.** Banska uprava je odredila razpust registrirane pomožne blagajne Vzajemne pomoči v Ljubljani. Kakor doznavamo, je policijska uprava proti trem glavnim uradnikom Vzajemne pomoči vložila ovadbo na državno tožilstvo. Bivši ravnatelj Karel Šinkovec, ki je bil več tednov v policijskem zaporu, je bil izročen v preiskovalni zapor deželnega sodišča, dočim sta druga dva ovadena uradnika Vzajemne pomoči ostala na svobodi. Sodna preiskava, ki je poverjena preiskovalnemu sodniku dr. Kresniku, bo pokazala, ali so dani pogoji za postopanje po kazenskem zakoniku ali ne.

*** Hitra izsleditev nevarnega vlomilca.** Luka Levko iz Mozirja je star šele 18 let, vendar pa je že star znanec zaporov. Pred dobrim tednom je bil izpuščen iz zaporov v Mariboru, kjer je odsedel kazen zaradi vloma v Pečetovo trgovino v Črni. Na poti k svoji ljubici v koprivniške vrhove je obiskal svojega nekdanjega delodajalca Florijana Drolka v Konjskem vihu, občina Luče; in mu olajšal denarnico. Vlomil je kar pri belem dnevu v Drolkovo stransko sobico, ukradel iz omare znesek 1400 Din in razno obleko, tako da je bil Drolek oškodovan za 2000 Din. Mladi potepuh pa se ni zadovoljil samo s tem plenom, nego jo je mahnil še v nelahko dostopne planinske kočje Raduhe, kjer je nadaljeval svoj žalostni posel in vlomil v gozdarsko kočjo na Marčiču, kjer je vse razmetal, a ne našel nikakega plena. Z begom v planine je zelo otežil zasledovanje lučkim orožnikom, ki so mu bili noč in dan v najslabšem vremenu za petami. Po tridnevnem neprestanem zasledovanju se je lučkim orožnikom posrečilo izslediti in prijeti Luko v Mežici na Koroškem. Lučkim orožnikom pod vodstvom narednika g. Sovinca gre vse priznanje, da so nevarnega zlikovca tako hitro spravili za zapahe.

*** Vlomilka in potepinska nadloga v Beli Krajin.** V zadnjem času je v semiški okolici zopet na poslu neznana tatinska družba, ki prav pridno obiskuje ponoči vinske kleti in druge shrambe. Posebno ob praznikih so bili dolgoprstniki vneto na poslu. Dne 24. marca so tatovi odnesli posestniku Kopšetu iz vinske kleti na Gradniku 500 litrov vina. Na velikonočno nedeljo so najbrže isti zlikovci vdrli v hišo Matije Kambiča v Prelogih ter pobrali mnogo obleke in drugih reči, a naslednjega dne, na velikonočni ponedeljek, so vlomili v trgovino Josipa Malenška v Rožnem dolu in pobrali večjo množico tobačnih izdelkov in storjenih oblek. Za storilci ni sledu. — V Belo Krajino prihaja zadnje čase izredno mnogo zdravih mladih tujcev, ki se izdajajo za brezposelne z Jesenic in od drugod, kar pa je neverjetno. Med njimi so prav sumljivi možaki, ki iščejo le prilike, kako bi kje kaj izmaknili. Nekateri so prav nasilni in sirovi ter povzročajo velik strah med kmeti, katerim groze s požigi, ako ne dobe takšnih milodarov, kakršne zahtevajo. Kmetje jim v strahu čisto nudijo vina, ker drugega nimajo, in nepridipravi se tako napijejo, da postajajo ljudem nevarni. Pozivamo oblastva, naj prepovedo dajati beračem vino. Še bolje pa bi bilo, da se sploh prepove beračenje tujcem v drugih občinah, zakaj tako bi se preprečilo mnogo tatvin in drugih prestopkov.

*** V Ljutomeru so neznaní vlomilci oplenili trgovino s čevlji.** Pred meseci je g. Franc Polanec iz Tržiča otvoril v hiši g. Škofa na Starem trgu v Ljutomeru prodajalno čevljev lastnega izdelka. V noči od velikonočne nedelje na ponedeljek pa so neznaní zlikovci vdrli v trgovino in odnesli 130 parov čevljev v vrednosti 20.000 Din. Pri tem

se jim je primerila nezgoda, da so od kakih 30 parov pokradli samo po en čevljev. Orožniki so takoj pričeli s preiskavo in zaslišali predvsem nočnega čuvaja Štrakla, ki je izpovedal, da je na svojem predpisanem obhodu okrog ene ure mimogrede poizkusil, ali so edina vrata v trgovino zaprta ali ne. Vrata so bila takrat zaprta, ko pa je prišel nekako ob 2. uri zopet mimo, so bila odprta. Pogledal je v trgovino in videl, da leže po njej razmetano škatle in čevlji. Hitel je v bližnjo gostilno, kjer so se še mudili gostje in tam javil, kaj je našel. Vlomilci so pobrali čevlje iz škatel in jih odnesli. Predzadnji torek so se neki kmetje iz Dokleževja odpeljali k Muri, da bi tam za šolo nakopali gramoza. Eden izmed njih je šel v goščavo, ki je rasla v zapuščenih gramozni jami. Tam je na svoje začudenje naletel na tri velike cule, v katerih so bili sami novi čevlji. Obvestil je o najdbi tovariše, ki so spravili cule do šole in potem k županu. Na večer se je zglasil pri županu neki tujec, ki je nosil desno roko zataknjeno za suktnjo, kakor da je invalid, in prosil za prenočišče. Mož pa, ki je bil našel cule v goščavi, je v tujcu spoznal neznanca, ki se je bil poprej klatil okrog najdišča in opazoval početlje kmetov. Opozoril je na to župana in ta je neznanca zvalil v drugo sobo, kjer ga je zaprl. Tujec pa je v neopaznem trenutku odprl vrata in ušel. Orožniki so takoj sumili, da so storilci cigani in so v vasi Črnelavcih pri Murski Soboti prijeli štiri cigane, ki so jih privedli v Ljutomer.

*** Osumljen vlomov v Ljubljani.** Pred dnevi je bilo vlomljeno v stanovanje artilerijskega podporočnika g. Dogana v Ljubljani, kjer je tat ukradel radijski aparat, usnjen kovčeg, pištolo, uro, zlat prstan in še več drugih predmetov. Orožniki iz Moškanjcev so sedaj izsledili v Gorišnici nekega Gašperja, po poklicu elektrotehnika. Pri njem so orožniki našli imenovane predmete, za katere pa aretiranec trdi, da jih ni ukradel, nego da jih je kupil od nekega Ivana Jerihe od Device Marije v Polju pri Ljubljani za 820 Din. Ker je nujno sumljiv, da je izvršil vlom v Ljubljani sam, je bil odveden v sodne zapore okrajnega sodišča v Ptuj.

*** Zavržen za ljubljenec je nevarno obstrelil izvoženko.** V Ptujju je orožniški kaplar Saković nevarno obstrelil natakario pri «Dravski promenadi» 20letno Frideriko Knödlovo, ki je zavrnila njegovo ljubezen, ker si je že izbrala fanta in je s tem zaročena. Sakovića so zaprli.

*** Sirov napad.** Josip Kolednik, viničarjev sin iz Slatene pri Sv. Barbari v Halozah, je bil napaden od neznanih ljudi, ki so ga pretepli tako hudo, da je obležal. Domači so ga v pozni noči našli in ga prepeljali v bolnišnico.

*** Osleparjen upokojenec.** K železniškemu upokojencu Francetu Oblaku v Zgornji Šiški je prišel pred meseci neki agent, ki mu je prodal obveznico Vojne škode za 720 Din. Obveznico je Oblak plačeval v obrokih. Ko pa so bili ti plačani, se je agent zopet pojavil pri njem in mu izvabil obveznico, češ, da jo mora poslati v Beograd. Oblak je agentu verjel. Ker pa agenta poslednj ni bilo več nazaj, se je oškodovanec obrnil na neki bančni zavod v Mariboru, ki ga je agent zastopal. Iz Maribora so mu z dopisom pojasnili, da je sedel na limanice sleparju. Zlikovca sedaj išče policija, ki sodi, da je slepar na enak način oškodoval več strank.

*** Vlom v župniško kaščo.** Odkar je umrl župnik Jurko, je župnišče v Starem trgu popolnoma prazno. Provizor g. Horvat, ki začasno upravlja župnijo, stanuje v kaplaniji, ki je od župnišča malo oddaljena. To priložnost so izrabili neznaní vlomilci ter v pozni temni noči s silo odprli lesena vrata, ki vodijo v skedenj. Odtod so jo po hodniku ubrali do kašče, tam izdrli zamreženo okno in vdrli v kaščo, iz katere so odnesli okrog sedem mernikov žita, potem pa zopet izginili v temno noč. Vlom je bil opažen šele drugega dne in je orožništvo takoj pričelo zasledovati tatove. Splošno se misli, da vlomilci ne morejo biti od daleč. Razmere v župnišču so morale biti tatovom prav dobro znane, sicer bi se jim vlom ne bi bil tako dobro posrečil.

*** Strašen roparski umor v Dražgošah.** Mirno gorsko vas Dražgoše nad Zelezniki in okolico je v nedeljo razburil grozen roparski umor, izvršen nad dvema ženskama, 68letno Marijo Lotričevo in njeno 32letno hčerjo Genovefo, ki sta imeli malo trgovino v hiši na Griču. Ko so se zjutraj ljudje vračali od jutranje maše, so zapazili, da se je kadilo iz Lotričeve hiše, in so začeli sumiti, da nekaj ni pri Lotričevih v redu. Prvi je prišel k hiši sosed Franc Šolar in sunil v vrata, ki so se odprla. Med tem časom so prispeli še drugi, da bi ogenj pogasili. Vsi so sprva mislili, da sta se Lotričevi zadušili v dimu. Ko pa se je dim razredčil, se je pokazal v veži grozen prizor. Hči Genovefa je ležala za vrati v mlaki krvi z razbito glavo, sredi sobe pa mati Marija z veliko rano na glavi. Gorela je v sosedni sobi postelja, zažgana nedvomno od morilca, ki je hotel zabrisati s požigom sled zločina. Zraven postelje so našli prazno denarnico. Morilec je izvršil svoje grozno dejanje najbrže s krampom. Sodi se, da se je zločin izvršil v zgodnjih jutranjih urah. Sosed Primož Habjan, oddaljen kakih sto korakov od Lotričevih, je slišal ob pol štirih zjutraj neki glas: «Odpri, Pavla je tu!» Nato je čul dva zaporedna ženska krika in potem je vse zopet utihnilo. Misli je, da je prišla k Lotričevim neka sorodnica, ki je večkrat spala pri njih zaradi tega, ker sta se pokojnici bali raznih potepuhov. Da se je zločin zgodil zjutraj, potrjuje tudi dejstvo, da sta bili obe trupli ob odkritju zločina še topli. Vse kaže, da je moral zločinec zelo dobro poznati razmere pri Lotričevih, odnosno da sta ga Lotričevi poznali, ker bi sicer ponoči ne vstali in mu ne odprli vrat. Kakor zatrjujejo sosed, sta se ženski vedno zelo dobro zapirali in v zgodnjih jutranjih ali poznih večernih urah nista odpirali nikomur, če ga nista dobro poznali. Ljudstvo je zaradi groznega zločina v vsej okolici zelo razburjeno. Orožništvo išče zločinca z veliko požrtvovalnostjo.

*** Župnikov avto zgorel.** Župnik Vinko Lušin iz Litije je hotel v torek preizkusiti svoje vozilo, ki je bilo zadnje čase zaprto v garaži. Motor pa mu je nagajal in je moral župnik na Dobravi po konjsko vprego. Ko so bili sredi Dobrave, je nastal v stroju močan pok in v naslednjem hipu je bil avto že ves v plamenih. Voznik je v zadnjem hipu izpregel oba konja, župnik Lušin, ki je sedel v zaprtem avtomobilu, se je tudi naglo rešil. Vozilo je zgorelo.

*** Strašen uboj pred mariborskim velikim senatom.** Te dni je sedel na zatožni klopi pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča 25letni posestnikov sin Josip Karbonja iz Lešnice pri Ivanjovcih, ki se je zagovarjal zaradi uboja. Obtožnica je navajala, da je z nožem oklal posestnikovega sina Ivana Novaka, kateremu je zadal 14 vbodljajev. Novak je obležal na mestu in izdihnil. Ozadje tega zločina, tako navaža obtožnica, je nepremišljeno maščevanje. Strašni zločin je bil izvršen na Runču blizu Hinajsove in Novakove domačije. Posestnik Hinajis je bil v dvomih o zvestobi svoje žene, ker se je Karbonja večkrat tam oglašal. Sklenil je zato napraviti konec temu razmerju in prišel je usodnega večera nepričakovano domov, kjer je našel ženo v družbi Karbonje in svojih dveh sinov pri vinu in kvartanju. Hinajis ni stopil v hišo, temveč je šel k sosedu Novaku in povabil sosedova sinova Franca in Ivana v svojo klet. Vsi trije so se počestno napili, nato pa je šel Hinajis v spremstvu Ivana Novaka k svoji ženi in zapodil Karbonjo. Karbonja je res odšel, za njim pa tudi Ivan Novak. Kaj se je med njima nato odigralo na cesti, ni znano. Obtoženec je med razpravo priznal, da je Novaka ubil, češ, da ga je ta grdo ozmerjal. Po daljšem posvetovanju je predsednik senata razglasil sodbo, s katero je bil Josip Karbonja obsojen na osem let robije, trajno izgubo državljskih pravic in v plačilo vseh pogrebnih stroškov za pokojnim Novakom.

*** Pogrešanci iz svetovne vojne.** Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglase za mrtve naslednji pogrešanci iz svetovne vojne: France Miklavčič, rojen v Dolenjem Kamenu, Jožef Zupančič iz Grmulj, Gregor Kolenc

iz Lokev, Franc Luzar z Brezja, France Briuskelle s Toplega vrha, Jože Gregorič iz Male Strmice, Martin Galič iz Velikega Cirknika, Franc Hočevar iz Gorenje Radolje, Jožef Fabjan iz Velikega Trna, Janez Smolič iz Mokronoga in Fr. Mirt iz Senuš, Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču.

* **Skupna smrt učiteljice-vdove in mladega posestnika.** Prebivalstvo Zavrča in okolice še vedno razpravlja o žaloigri, ki se je na veliki četrtki odigrala v Križevlanu, dobre pol ure od Zavrča na meji savske banovine. Tu je imela svoj vinograd z zidanico učiteljeva vdova ga. Barica Bančičeva, stara okrog 40 let. Gospa je bila znana in žislana po vsej okolici zaradi svoje darežljivosti in ljubeznivosti. Vsakomur so bili znani tudi njeni ljubezenski odnošaji z nekim 25letnim možem iz Varaždina, s katerim se je večkrat sestajala v svojem vinogradu. Tudi v velikem tednu sta se zaljubljenca rastanila v zidanici. Na veliki četrtki proti jutru pa je slišal viničar iz zidanice dva strela in ko je vlomil v sobo, se mu je nudil strašen prizor. Vdova in njen prijatelj sta okrvavljena ležala na postelji, na tleh pred posteljo pa je bila lovska puška. Nesrečna dvojica je zapustila pismo, v katerem pravi, da si je izbrala smrt, ker ji ni usojeno živeti v ljubezni. Prosila sta tudi, da bi bila skupaj pokopana. Na kraj strašne žaloigre je prišla komisija, potem pa so o dogodku obvestili vdovine otroke in ženo nesrečnega moža. Truplo moža so morali ponoči na skrivaj odpeljati v Varaždin, ker je domače prebivalstvo ugovarjalo prevozu mrliča zaradi stare vraže, da pobije toča kraj, iz katerega odpeljejo kakega mrliča proti njegovi volji.

* **Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobe, nespazij, srčnih nadlogah, tesnobi in prsni požosti naravna «Franc Jožefova» grenčica** trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se «Franc Jožefova» voda pri pojavih, ki izvirajo iz zastrupljenja želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalna sredstvo. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Proizvajanje obutve za Orient.** Po vrnitvi Tomaža Bat'e iz Indije se je pričelo v njegovem podjetju delati na tem, da se za Orient proizvaja ona obutev, ki bo najbolje ustrezala kulturnim in socialnim potrebam tamošnjega prebivalstva. Pred tremi tedni so bili v oddelku za izdelavo modelov izgotovljeni specialni vzorci. Vse to delo je zahtevalo mnogo truda. Pri tem delu so bili zaposleni čevljarji in strojni konstruktorji pod Bat'inim osebnim nadzorstvom. Ze danes posluje v tovarni nekoliko oddelkov, ki izdelajo samo za Indijo 100.000 parov čevljev na teden. Na ta način rešuje Bat'a krizo. Žrtvoval se je dva meseca na poti po Daljnem vzhodu in iskal načina, kako plasirati svoje proizvode, istočasno pa nabavljati tam sirovine. Tudi v tem primeru je ostal Bat'a zvest sebi, češ, da za onega, ki hoče delati, ni krize.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NESREČA PRI VELIKONOČNEM STRELJANJU.

Mala Nedelja, aprila.

Tudi letos se je vstajenje na velikonočno soboto proslavilo zelo slovesno. Svirala je prav pridno godba sokolske čete. Vkljub mrzlemu vremenu in snegu je bilo videti zvečer precej obilnih »vuzenic« po vseh hribovskih Slovenskih goric.

Po starj navadi se je ob tej priliki tudi pridno streljalo.

A nesreča nikoli ne miruje. Pri streljanju se je ponesrečil kmečki sin Franc Magdič iz Gode-marcev. Z železnim drogom je nabijal možnar in smodnik se je nenadno vžgal. Pri nesreči je dobil Magdič rane na obeh rokah in po obrazu. Naglo

poklicani malonedeljski zdravnik je ponesrečen-cu nudil prvo pomoč in preprečil zastrupljenje. Nesrečni mladenič se zdravi zdaj v ormoški bolnici, a ostal bo, žal, pohabljen vse življenje.

Zopet primer, ki naj bo resen opomir mladini, da opusti nesmiselno streljanje ali pa pri streljanju vsaj vedno skrajno previdno postopa.

PROSVETNO PISMO IZ SLOVENSkih GORIC

Sv. Bolfenk na Kogu, aprila.

Kljub hudi krizi in drugim nadlogam je bilo naše prosvetno življenje v tej sezoni dovolj živahno. Poleg dveh posojilnic in podružnice Kmetijske družbe obstaja v kraju še šest društev, ki skrbijo za prosvetni napredek domačega kraja. Med vsemi je najstarejše Izobraževalno društvo «Lipa», ustanovljeno pred dobrimi 30 leti na pobudo pokojnega nadučitelja Slanca. To društvo je doslej največ doprineslo k izobrazbi domačinov. Lepe uspehe je dosegla «Lipa» v dramskem in pevskem odseku, zlasti pa v knjižničnem, ki razpolaga s številnimi izbranimi deli slovenskega leposlovja. V dolgih zimskih mesecih sega staro in mlado z vso vnemo po knjigah.

Najuspelejša prireditvev «Lipe» je bila na velikonočni ponedeljek z uprizoritvijo znane vojne žaloigre «Stilmondski župan». Prireditvev je bila v znamenju proslave spomina v vojni padlih Bolfenčanov in kot taka je uspela nad vse pričakovanje, saj je ganila ljudi do solz. Uvodno besedo v spominsko svečanost je izpregovoril društveni predsednik g. Žerjav. Vsi igralci so dovršeno podali svoje vloge. Sploh je vsa igral-ska družina «Lipe» tako zanesljiva v podajanju in nastopu na odru, da ji je le čestitati. Pod vodstvom g. Kocbeka so pevci občuteno zapeli «Doberdob» in ciklus pesmi «Nebo žari». Del čistega dobička bo prvi kamen za spomenik v vojni padlim domačinom. Vsa čast društvu, ki se je prvo zavzelo za to spominsko akcijo v svojem kraju!

Kmetijska nadaljevalna šola je v marcu zaključila pouk z uprizoritvijo «Hlapca Jerneja». Pouka se je udeleževalo povprečno po 30 gojencev, vseh učnih ur pa je bilo 120. Vodstvo kmetijske šole pa želi ostati v stikih z gojenci tudi čez poletje s poučnimi izletji in sestanki.

Razen «Lipe» so tudi ostala društva imela čez zimo razne prireditve. Tako so nam pokazali na odru med drugim «Vdovo Rošlinko» in «Revčka Andrejčka». Prihodnjo zimo bo treba uvesti predavanja s pomočjo skioptikona. Žal, se vedno bolj čuti pomanjkanje lastnih društvenih prostorov za javne prireditve, ker tesni šolski prostori ne zadoščajo.

Še nekaj toplih dni, pa bo zazvenela po goricah pesem rezačev in kopačev. Ljudje že komaj čakajo prvega zaslužka po petih mesecih brezplačnega počitka!

GOSPODARSKE TEŽAVE NA DOLENJSKEM.

Sv. Križ pri Kostanjevici, aprila.

Mesec marc je sicer navadno vihrav in spremenljiv, letos pa je bil izjemno neprestano mrzel in snežen, tako da je počivalo vse delo, zlasti v vinogradih. Druga leta so bile v takem času trte že obrezane, pognojene, nakoljene, okopane in privezane, tako da je vinogradnik lahko prenesel svoje delo na polje. Letos bo prišlo vse na mah. Nekateri se upravičeno boje, da bo manjkalo delavcev.

Vinska kupčija je zaradi hude zime zastala. Zato je denarna kriza na višku. Mrve manjka povsod in ljudje koljejo doma živino in prodajajo meso po 5 do 6 Din za kilogram. Mnoge družine pa tare tudi skrb za prehrano. Minilo leto je toča pokončala žito in krompir je zmrznil neštetim gospodarjem. Občina je razdelila med siromake nekaj koruze.

Kriza je tedaj razpredena na vse strani in ljudje mislijo, da bo srečen tisti, ki ji bo utekel brez hujših posledic. V minilem mesecu so morali iz svojih rodnih hiš dva tukajšnja posest-

nika, Janez Stražček in Fran Miklavčič, in še dva druga posestnika, ki so jim bila posestva prodana, ker so podpisali nekemu domačemu lesnemu trgovcu menice v času, ko je bila lesna trgovina na vrhuncu. Gospodarske nepravilnosti so trgovca čez noč ugonobile ter njega in poroke spravile v propast. Z bridkim srcem je opazovala okolica jokajoče rodbine, kako so se morale seliti iz lastnih, pred nedavnim neobremenjenih rojstnih hiš. Na isti poti je še več drugih posestev.

Dolžnost občinskih predstojništev bi bila, da bi se s sedanjimi razmerami temeljito seznanila in na odločilnih mestih zahtevala primerne nasprotno ukrepe. Obrestna mera in davki bi se morali v takih siromašnih krajih znižati na najnižjo mero.

Dne 1. t. m. se je preselil v Krško g. Jožko Stritar, posestnik, gostilničar in starosta tukajš-njega Sokola. Prevzel je znan Gregoričev hotel. Na novem mestu mu želimo obilo uspehov!

SHODI POSLANCA SPINDLERJA.

Šmarje pri Jelšah, aprila.

Dne 3. t. m. je bil naš narodni poslanec Spindler zopet v našem srezu ter je govoril na dveh shodih: v Slivnici zjutraj po maši pri županu g. Lesjaku, v Dobju popoldne pri županu gosp. Gučku. Oba shoda sta bila dokaz velikega zanimanja našega ljudstva za vprašanja današnje hude dobe in za to, ali zastopniki naroda delajo, kolikor je v njihovih človeških močeh, na to, da bi se razmere ublažile. Na obeh shodih se je zbralo mnogo ljudstva, v Slivnici so stali številni poslušalci celo zunaj pod okni, ker je bila soba polna. Z velikim zanimanjem so poslušali zborovalci poslančevo poročilo in z zadovoljstvom vzeli na znanje dosedanje delo, zlasti znižanje proračuna in s tem vsaj delno znižanje davčnih bremen, odpravo kuluka, odpravo mlinskega in žitnega režima, odpravo trošarine na vino in žganje.

Na obeh shodih so se zborovalci tudi izrekli za združitev v novo močno vsedržavno politično organizacijo ter sta se tako za Slivnico kakor tudi za Dobje ustanovila ta dan krajevna odbora, prvi pod vodstvom uglednega kmeta g. Jakoba Tržana; drugi pa pod predsedstvom prav tako uglednega kmetovalca g. Antona Gračnerja. Na shodu v Dobju je bil prisoten tudi tamošnji župnik g. Vavpotič, ki so ga zborovalci iskreno pozdravili. Shoda v Dobju se je udeležil tudi bivši poslanec g. Josip Drogenik, ki je prišel tja skupno z narodnim poslancem ter je v daljšem govoru s tehtno besedo podprl njegova izvajanja. Vzpodbujal je narod k slogi, vztrajnosti in zaupanju v bodočnost.

VINSKA RAZSTAVA IN VINSKI SEJEM V ŠMARJU PRI JELŠAH.

Šmarje pri Jelšah, aprila.

Dne 1., 2. in 3. maja bosta v Šmarju pri Jelšah velika vinska razstava in vinski sejem, ki ju priredi sreski kmetijski odbor v prostorih Habjanovega hotela. Razstavili bodo svojo zlahtno kapljico najboljši vinogradniki okrajev Kozja, Rogateca in Šmarja pri Jelšah. Zastopana bodo predvsem vina iz Virčtanja, Bučke gorce, Roginske gorce in Drevenika, ki so že daleč znana po svoji odlični kakovosti. Razen vina vseh vrst bosta razstavljeni tudi droženka in tropinovka. Razstavljene bodo prav tako škropilnice in druge vinarske in sadjarske potrebščine, med temi naj-novejši tip škropilnice, izum tukajšnjega rojaka, ki ga ima že patentiranega. Za razstavo vlada že povsod veliko zanimanje, zlasti pa med vinogradniki samimi. Udeležba na razstavi bo zelo velika, ker je tukajšnji srez glede površine vinogradov na šestem mestu v državi.

Vabijo se zanimanci, da posetijo to prireditvev, na kateri se jim bo nudila najugodnejša prilika za nakup res cenjenih dobrih vin vseh vrst, od lahkih namiznih do najfinejših sortnih.

Železniške zveze so zelo ugodne. Vsa pojasnila daje brezplačno sreski kmetijski poročevalec v Šmarju pri Jelšah.

SMRT ŽUPNIKA MED PROCESIJO.

Št. Vid nad Valdekom, ob koncu marca.

Nenadna smrt nam je vzela našega župnika g. Friderika Repoluska, starega 67 let, ki je župnikoval pri nas že nad 35 let.

Pokojnik je že dalje časa bolehal in ni mogel opravljati službe božje. Na veliko soboto zvečer, ko smo slavili Kristusovo vstajenje, pa se je udeležil procesije s pomožnim duhovnikom, ker se je čutil nekoliko krepkejšega.

Ko sta bila duhovnika v procesiji oddaljena od cerkve kakih deset metrov, se je bolehn župnik g. Repolusk zdajci s kadičnico v roki zgrudil na tla. Prenesli so ga v župnišče, a je bilo zaman vse prizadevanje, da bi ga spravili k zavesti. Župnik je bil mrtev. Zadel ga je kap. Pomožni duhovnik se je ves prestrašen z Rešnjim telesom takoj vrnil v cerkev, procesija pa se je razšla. Ogromno število vernikov je zbegano sililo v župnišče, da bi videlo, kaj je z njegovim dušnim pastirjem.

Podobnega dogodka ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Pogreb umrlega župnika se je vršil v torek 29. marca dopoldne ob ogromni udeležbi ljudstva domače in sosedne župnije in ob prisotnosti številne duhovščine. Občinski odbor občine Št. Vida nad Valdekom je pokojnemu župniku za zadnje slovo daroval prekrasen venec z napisom: «Zadnji pozdrav občinskega odbora v Št. Vidu nad Valdekom». Pokojni župnik je bil pred vojno občinski odbornik in med vojno občinski tajnik. Vestnemu duhovniku blag spomin!

VLOM V LASTNO TRGOVINO.

Trebnje, aprila.

Na veliki petek zjutraj je prihitel v Trebnje neki trgovec s Cateža in prijavil orožniški postaji, da je bilo v noči od četrtega na petek vlomljeno v njegovo trgovino in ukradeno za 15.000 Dir raznega blaga. Orožniki so na trgovčevu prijavo nemudno odšli na poizvedovanje za zlikovec. Ogleдали so si trgovino, ki se nahaja sredi vasi tik ob cesti. Vrata so bila vržena iz tečajev, zunaj pa je bila pristonjena velika sekira. Zaslisali so lastnika, ki jim je natanko navedel, kaj so tatovi odnesli.

O storilcih pa ni bilo ne duha ne sluha. Ničesar ni ničesar opazil, dasi je bila noč svetla. Tudi nobenega sledu ni bilo za vlcinlci. Trgovec in njegova žena spita nad trgovino, pa nista ničesar slišala. Šele ljudje, ki so zjutraj šli prvi tam mimo, so ju opozorili na vlom.

Orožniškemu komandirju se je videla zadeva malo čudna. Način, kako je bilo vlomljeno, je komandirjevo oko presoajalo tako, da je komandir odredil hišno preiskavo. V prvi sobi nič, v drugi nič, v spalnici pa je bila cela trgovina: kos za kosom, kakor je bilo prijavljeno, so našli tam. V postelji, pod posteljo, v nočni omarici, v predalniku, na polici, pod mizo, za pečjo, povsod je bilo polno blaga, v postelji pod odejo pa je bila čokolada. Manjkalo je baje samo nekaj čaja in jabolk.

Le spretnosti orožništva se ima zahvaliti zavarovalnica, da ji ne bo treba šteti novcev, ker je bil trgovec, seveda, proti vlamu zavarovan za večjo vsoto. Zadnjo besedo o zadevi bo izreklo sodišče.

PREKMURSKI GLASNIK

Iz Gerlineev nam pišejo: Naša vas je zelo delavna na gospodarskem in tudi na prosvetnem polju. Na Jožefovo nas je šolska mladina izrenadila s prav lepo prireditvijo. Na sporedu so bile igrice, petje in telovadba. Vse to je vodil naš šolski upravitelj g. Franc Zupančič. Na velikonočni ponedeljek pa smo zopet imeli priliko videti, kaj premore šola, na kateri deluje za blaginjo in napredek ljudstva vnc učitelj. Tokrat pa niso nastopili samo naši mali, ampak tudi odrasli

fantje in dekleta, ki so nam podali smeha polno igr: «Mož uniforme». Igralci in igralko so bili vsi na svojih mestih in vsi so se resno potrudili, da so čim boljše podali svoje vloge. Vsa čast takšnim fantom in dekletom, ki se ne strašijo ne prepisovanja vlog ne učenja! Čast jim tudi zaradi tega, da so ves dohodek prireditve prostovoljno odstopili siromašni deci naše šole. Zahvaliti se moramo tudi finančnim stražnikom, ki so kljub naporni obmejni službi sodelovali v igri. Dne 1. t. m. so nas zapustili in na tem mestu jim ključemo: Vse najboljše na novem mestu! Med odmori nas je šolska deca zabavala s petjem domodrodnih pesmic. Zivahno ploskanje je dokazovalo, da je petje ugajalo vsem poslušalcem. Ob koncu prireditve se je naš šolski upravitelj v lepem govoru zahvalil za številno udeležbo in se s solzami v očeh poslovil od nas. Odhaja namreč v zaslužeri pokoj. Več kot eno desetletje je učil našo mladež in vsi, mali in veliki, smo ga zelo vzljubili. V imenu šolske mladine se je vsa v solzah poslovila od priljubljenega upravitelja učenka Milika. V imenu občine, krajevnega šolskega odbora in vaščanov se je poslovil od njega z lepim in iskrenim govorom g. Gomboc. G. upravitelj Vi nas zapuščate, a spomin na Vas ne bo obledel, ampak bo ostal med nami še dolgo časa! Naj Vam nebo nakloni, v miru in sreči uživati dolgo vrsto let zaslužeri pokoj! Ohranite nas v dobrem spominu!

Mlin je zgorel. Dne 2. t. m. zjutraj je nastal ogenj v mlinu na Muri pri Murski Soboti. Lastnik mlina je bil g. Štefan Gumilar iz Kroga pri Murski Soboti. Domneva se, da je ogenj provzročila zlobna roka. Škoda je zelo velika in le delno krita z zavarovalnico. V mlinu je zgorelo tudi mnogo žita.

NAŠI NA TUJEM

Smrtna kosa med ameriškimi rojaki. Na cesti v Wisconsinu je meseca marca nepreviden avtomobilist povozil Antona Šajna. Hudo poškodovanega so prepeljali Šajna v bolnico, kjer je poškodbam podlegel. Pokojnik je bil star 52 let. — Nedavno se je v kleti svojega doma v West Allisu obesil Anton Zlebnik, po domače Martinov, doma iz Grušovelj v Savinjski dolini. Vzrok samomora ni znan. Zapustil je ženo. — V Ann Arboru je umrl Andrej Jarc, star 44 let. Pokojnik je bil doma iz Črne vasi pri Ljubljani. — V clevelandski bolnici je podlegel pljučnici Alojzij Gregorič, star 38 let. Zapustil je ženo in hčerko. Pokojnik se je rodil v Dragatušu pri Črnomlju, kjer zapuščea očeta in tri brate. — V Clevelandu je preminila Antonija Jereletova, stara 46 let, rojena na Moravski gori pri Sv. Križu pri Litiji. V Ameriki je bivala 22 let. Zapustila je moža, hčerko in dva sina. — Po dolgi in mučni bolezni je v Clevelandu umrla Angela Ajdiškova, stara 20 let. To rodbino tepe kruta usoda. Lani v januarju je bil do smrti povožen Angelin oče, v juniju pa je umrla Angelina sestra Ana. — V Clevelandu je umrl Martin Zupančič, star 62 let. Pokojnik je bil doma iz Retja, župnija Hinje. V Ameriki je bival 35 let. V domovini žalujejo za njim žena, dve hčerki in sin, v Ameriki pa drugi sin. — V Calumetu je umrl eden najstarejših slovenskih naseljencev Jakob Butala. Pokojnik je bil star 75 let, v Ameriki pa je živel že 45 let. Doma je bil iz Griča blizu Doblje v črnomaljskem okraju. — V Neillsvilleju je umrla Elizabeta Arhova, rojena Vodopivčeva. Pokojnica je bila stara 43 let. Rodila se je v Krški vasi pri Cerkljah na Dolenjskem. Zapustila je moža in sedem otrok. — V Steeltonu je umrla Marija Bratinova, rojena Simončičeva, po domače Matjaševa, doma iz Drašic. — V Chicagu je umrla 19letna Alojzija Pi brova. Prav tam se je smrtno ponesrečila Marija Korurova. — V Caroni je umrla Marija Plantarjeva, stara 56 let, doma iz Zagorja. — V Fallonu je umrl Franc Rebolj. Podlegel je hudi operaciji raka na želodcu. Pokojnik je bil doma iz Nove

vasi. Zapustil je ženo, dve hčerki in sina. — V Brooklynu je umrl Peter Petek, star 58 let. Pokojnik se je rodil v Podrečju, v Ameriki je živel 26 let. Zapustil je ženo in dve hčerki. — Bodi vsem lahka tuja zemlja!

ŽENSKI VESTNIK

Nasveti za perutninarstvo

Zelesno gnezdo. Gnezdo, kjer kokoši nesejo jajca, mora biti tako pripravljeno, da kokoši rade hodijo nanje in da ga je tudi lahko snaziti. Iz pocinjene žice spleteno gnezdo združuje obe lastnosti. Ko se po daljši uporabi slama ali seno v takem gnezdu zdrobi, ga enostavno poneseemo na prosto in zažgemo; s tem uničimo tudi morebitni mrčes. To je zelo enostavno in hitro.

Kako spoznaš dobre jajčarice? Ta znak imajo na glavi. Čči so žive barve, grebeni temnordeči. Razen tega so (večinoma vsaj) take kokoši lepo raščene in široke. Katera gospodinja si svoje kokoši pazljivo ogleda, se ne bo zmotila.

Sveža jajca se s slabim ravnanjem kaj hitro pokvarijo. Napačno je, če jajca, ko jih pobereemo v košarici, pustimo v njej dlje časa ležati. Jajca je treba takoj zložiti vsaksebi, da se shladijo in prezračijo. Ako pa so dlje časa skupaj, ohranijo predolgo telesno toploto kokoši in se potem ne držijo dolgo. Torej jajce, pravkar zneseno ali vzeto toplo iz gnezda, ni še dobro.

Sveža kri je kaj dobro krmilo za kokoši. Kri zmešamo z otrobi ali moko. Liter krvi na tri kile otrobov. Tudi s krompirjem lahko zmešamo kri, vendar se ne drži dolgo, porabiti jo je treba že prva dva dneva.

Ker se je razna kokošja krma podražila, krmimo kokoši po večini s krompirjem in mlekom. Ker pa manjka mleku rudninskih soli, jih je treba dodati mleku kakor tudi krompirju. To velja za kokoši, ki so zaprte, druge si že poiščejo same nadomestila v pesku.

Za kuhinjo

Figova torta. Pol kile fig kuaj, da postanejo mehke in ves sok usrkajo vase. Nato jih prav drobno seseklaj, sesekljane polj z dvema žlicama belega vina ali ruma, štiri rumenjake in šest dek sladkorja mešaj v skledi, da narase, nato primešaj fige, pet dek zmletih mandeljnov ali lešnikov, malo naribane limonove lupine, osem dek drobtin in sneg stih beljakov. Testo zlij v pomazani tortni model in speci. Pečeno in hladno oblij z limonovim ledom in led na zraku posuši.

Jetrni riž. Slanino drobno zreži, jo v kozici razbeli, zarumeni polovico drobno zrezane čebule in stresi zraven četrt ltra riža, ga malo tako popeci, nato zalij z vodo in ga duši. Riž osoli, malo popopraj in dodaj eno žlico drobno sesekljanega zelenega peteršilja. V drugi kozici pa na malo masti opeci četrt kile telečjih jeter (jetra seveda drobno zrezana) s precej čebule. Ko so jetra gotova, jih primešaj k rižu, vse skupaj pa še kakih deset minut duši, nato pa daj na mizo.

Leča s slanino. Namoči že zvečer pol kile leče. Drugi dan jo z mizlo vodo pristavi in samo malo osoli. Kuhaj jo, da je mehka, a razkuhati se ne sme. Kuhano odcedi. V kozici pa zarumeni drobno zrezane slanine in stresi odcejeno lečo zraven, premešaj in daj na mizo.

Vanilijevi rogljčki. Na deski umesi v testo 10 dek sirovega masla, 14 dek moke, en rumenjaka, tri deke olupljenih in zmletih mandeljnov in žlico ruma. Umešeno testo z rokami zvaljaj v dolg tenak svalk; svalk razreži na približno za oreh velike kose, te koščke z roko zvaljaj v tanke palčice in jih zapogni v obliko rogljčka. Rogljčke pokladaj na pekačo in jih speci, pečene in še tople povaljaj v vanilijevem sladkorju. Ti rogljčki so zelo okusni in so, nekaj dni stari, še bolj okusni.

ZANIMIVOSTI

× **Drag poljub.** Znani ameriški gledališki ravnatelj Yoyce je imel te dni zanimivo sodno obravnavo. Filmska igralka Estelle Taylor ga je tožila. Pred meseci sta napravili skupen avtomobilski izlet v okolico Hollywooda. Med vožnjo je ravnatelj nenadno izgubil oblast nad krmilom in avto je trčil ob drevo in se razbil. Oba sta dobila samo manjše praske. Kljub temu je igralka vložila tožbo in zahtevala 150.000 dolarjev odškodnine. Na razpravi je ravnatelj zatrjeval, da ni on prav nič kriv nesreče. Igralka je med vožnjo ponovno zahtevala, naj jo poljubi. Ker je bil tako neumen in se je udal njenim prošnjam, se je zgodila nesreča. Sodniki so kot olajševalno okolnost vzeli v poštev gizdavost igralka in ga obsodili samo na 4500 dolarjev odškodnine, ki jo mora plačati igralki, in mu priporočili, naj se v bodoče sam vozi.

× **Dragocena mačka.** Ob kalifornijski obali se je potopil parnik parobrodne družbe Panama-Mail, ki je vozil za dobrih 300 milijonov dinarjev zlata. Posadka se je srečno rešila, vse drugo pa je utonilo. Razumljivo je, da je bil parnik s tako dragocenim tovorom zavarovan, toda po kalifornijskih zakonih je veljavnost takega zavarovanja vezana na pogoj, da na potopljeni ladji ni nobenega živega bitja, ne človeka ne živali. Rešeni člani posadke pripovedujejo, da je najbrž ostal na potopljeni ladji psiček, dobro se pa spominjajo, da je ostala na nji mačka, ki je niso utegnili vzeti v rešilni čoln, čeprav je bila ljubljanka vse posadke. To pa izkušajo izrabiti zavarovalnice, da bi jim ne bilo treba izplačati visoke zavarovalnine. Na kraj nesreče sta odpuli dve ladji in potapljači bodo iskali dragoceno mačko, da jo spravijo živo ali mrtvo na suho, ker je vredna 300 milijonov dinarjev.

× **Sredstvo za rast telesa.** Nedavno so inozemski listi poročali, da se je posrečilo nekemu hamburškemu zdravniku s posebnimi sredstvi pospešiti rast pritlikavca tako, da se je potegnil od 94 na 154 cm. Za rast telesa so odločilnega pomena hormoni, snovi, ki vplivajo na izmenjavo snovi v telesu, na prehrano, rast in občutljivost vsega živčevja. Rast telesa je odvisna od različnih žlez. Med te spada tako zvana ščitna žleza, ki ne vpliva samo na razvoj vsega telesa, temveč ima važno vlogo tudi pri nekaterih boleznih, tako pri raku. Na praktičnem primeru so zdravniki dokazali, da ima ščitna žleza odločilni vpliv na rast telesa. Osemletnemu otroku, ki ni imel ščitne žleze, so vstavili del te žleze, ki so jo bili izrezali iz telesa njegove matere. Poprej je zrasel otrok v treh letih samo za 6 cm, po operaciji se je pa potegnil v šestih mesecih za 12, v enem letu pa za 18 cm, poleg tega se je pa znatno izboljšalo njegovo duševno in telesno stanje. Tudi mnogi drugi poskusi so pokazali, kako velikega pomena je ščitna žleza. Hamburški zdravnik je zdravil pritlikavca, ki je bil s 16 leti že podoben starcu in tudi duševno zaostal. Dajal mu je redno iz ščitnih žlez sestavljene snovi in pritlikavec je začel kmalu rasti. Hitro je radomestil zamujeno, in sicer telesno in duševno. Po dveh letih lečenja je bil visok že 107 cm, v 21. letu starosti pa 153 cm, kar je skoro zadostna velikost.

× **Pomlajenje z operacijo.** V New Yorku je bil te dni mednarodni shod za polepšavanje ljudi, združen z veliko razstavo, na kateri so se kazale tudi ženske, ki so se dale z operacijo polepšati, odnosno pomladiti. Na samem shodu pa je bila pred vsemi udeleženci izvršena zanimiva operacija. Neki znameniti zdravnik je operiral žensko, ki je bila po dvajsetletni ječi izpuščena na svobodo. Dasi šele 40 let stara, se je videla, kakor da bi jih imela že najmanj 60. Po operaciji, ki je trajala dve uri, je dobila ženska zopet gladka lica in izpremenil se ji je celo tudi ves izraz obraza.

× **Ljudožrstvo v Afriki.** Samo 48 ur z letalom od Pariza proč še cvete ljudožrstvo. To vest je prinesel francoski potovalec Perrigault, ki se je

pravkar povrnil s potovanja po divjih krajih afriške republike Liberije in pokrajine na zgornjem toku reke Volte. Francoska kolonijalna uprava se sicer na vso moč prizadeva, da iztrebi ljudožrstvo, a se ji doslej to še ni posrečilo. Ta navada pri črnih plemenih namreč ni vprašanje prehrane, ampak je tesno združena z njihovimi verskimi šegami. Ljudožrci v pokrajini Volti žro najrajši dekletca in tudi dečke, kadar ni njihove najljubše jedi: dekliške pečenke. Neki rod ob gornjem toku reke Senufa se razlikuje od drugih ljudožrcev v tem, da je samo mrtve otroke. Ta rod pošilja svoje ljudi k sosednim rodovom, da tam kupijo vse bolne otroke. Ker kaznujejo francoska oblastva ljudožrstvo zelo strogo, si upajo imeti črnci svoje ljudožrske pojedine sa no skrivaj. «Dva dni pred mojim prihodom», pripoveduje Perrigault, «sta bila dva taka ljudožrea javno pred zbranim ljudstvom usmrčena. Vendar vse kazni ne zaležejo dosti. Glavna krivda na tem so ženske, ki se še bolj besno drže starih verskih običajev kakor čarovniki sami.» Zdaj izkušajo francoska oblastva pridobiti čarovnike z obilnimi nagradami, da bi odvrčali svoje vernike od ljudožrstva.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Huda smola.

Cerkovnik Melhijor je nekega večera utrujen sedel v spovednico in zaspal. Zjutraj je prišla v cerkev mlada sosedka Katra in pristopila k spovednici, da bi se izpovedala. Mislija je, da je v njej duhovnik.

Ko je našela že vrsto grehov, se je Melhijor zbudil in jo nahrulil: «Saj nisem jaz župnik!»

«Čakaj no, čakaj,» je zagrozila Katra Melhijorju, «te bom zatožila župniku.»

«Jaz te bom pa tvojemu možu,» jo je zavrnil Melhijor.

Čudno sklepanje.

A: «Moj sin študira zgodovino vojne.»

B: «Ali se namerava poročiti?»

Lahko si pomaga.

Gost: «Vino je tako kislo, da se bo kmalu izpremenilo v jesih.»

Gostilničar: «Potem ga pa le hitro pijte!»

Kes.

A: «Čuj, prijatelj, ali še nisi nikdar dal svoji ženi kakšnega dragocenejšega darila?»

B: «Samo enkrat sem storil to, pa se še zdaj kesam.»

A: «Kdaj pa je to bilo?»

B: «Tedad, ko sem ji dal poročni prstan...»

Listnica uredništva

Moravče. Tehnično nemogoče, ker je slika prevelika, a ima premajhne obraze. Če bi sliko zmanjšali, bi bil namestu slike viđen v listu le črn madež.

Vrtičje. Zadovoljni smo mi in čitatelji.

MALI OGLASI

Mlad kratkodlak lovski pes,

bel in z rjavimi lisami, se je nekam dne 20. marca zatekel. Kdorkoli ve, kje je, se prosí, naj sporoči to proti nagradi na naslov: Golob Franc, Senovo, pošta Rajhenburg. 125

Semenski oves,

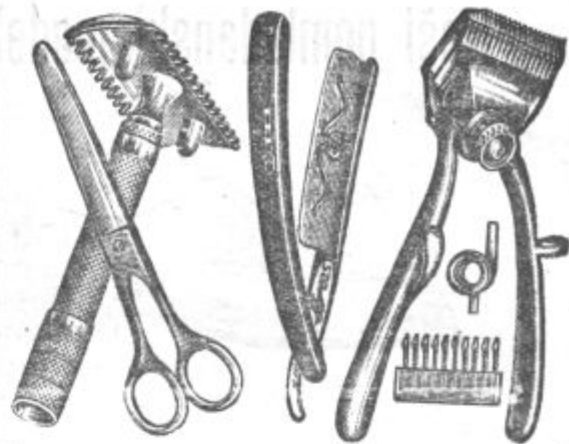
prvovrstno domače blago, razpošiljam od 50 kg navzgor po 2 Din za kilogram. Ogledki na razpolago. Ivan Rojnik, Slovenjgradec 120

Brezobrestna posojila

za zidavo, odkup obstoječih vkupizb itd. daje Zagrebška stavbeno-kreditna zadruga, zastopništvo v Ljubljani, poštni predal 307. 121

Tednik «Zabavni list»

Stražišče pri Kranju. Vsaka številka samo 1 Din. Zahtevaite brezplačne ogledne številke! 95

Vi in zopet Vi

imate veliko korist, ako pišete še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik vsch brivskih predmetov, v katerem so britve po 21, 29, 45 Din, lasostrižniki po 12, 14, 18 Din, brivski aparati po 14, 18, 20 Din, škarje po 12, 14, 18 Din, nadalje čopiči, mila, nožiči in mnogo drugih predmetov. Cene so zaradi velikanskega nakupa direktno v Solingenu zelo nizke, kvaliteta pa posebno dobra.

Pišite takoj po cenik!

Trgovski dom

STERMECKI

CELJE št. 97

112 let je že stara

KRANJSKA HRANILNICA

ki se imenuje sedaj

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE LJUBLJANA

KNAFLJEVA ULICA št. 9

Tu naložite na najboljše obresti svoje prihranke.

Za vloge in vse obveznosti hranilnice jamči vsa dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

Najvarnejša naložitev denarja.

Najvišje obrestovanje.

Dobra stran naredbe.

Janez: «To vendar ne gre, da pošta ob nedeljah ne dostavlja pisem.»

Miha: «Meni se pa vidi ta naredba dobra, zakaj človek vsaj enkrat v tednu ne dobi nobenega opomina...»

Nezanesljiv gost.

Gost: «Natakar, kam je izginil moj površnik?»
Natakar: «Se bo že našel, kadar plačate račun!»

Boji se povedati.

Pisatelj: «Povejte mi odkrito, ali je moja povest dobro napisana?»

Založnik: «Nikar me ne vprašujte, saj vam ne bom odgovoril. Vi ste mnogo večji in močnejši od mene...»

Naši pomladanski modeli so to, kar Vi zahtevate!

Aata

Dobra kvaliteta — okusna oblika — nizke cene.

99.-

Vrsta 1937-22

Čevlji iz črnega ali rjavega telečjega boksa z gumijastimi podplati. Prej 169 Din, sedaj samo 99 Din.

169.-

Vrsta 6637-21

Elegantni moški čevlji za izprehod in za izlete. Napravili smo jih iz rjavega telečjega boksa z močnim usnjenim podplatom.

229.-

Vrsta 7637-59

Elegantni moški čevlji iz črnega boksa z okusno perforacijo. To vrsto imamo tudi v mahagonovi ali rjavi barvi za isto ceno.

Cistite Vaše čevlje z našo kremo.

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice.

Nogavice: volnene 5 Din, floraste in bombaževe 10 Din.

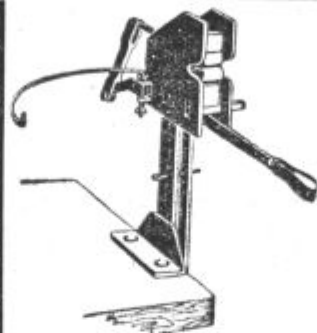
Najnovije dvokole z motorčkom 1/4 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

TRIBUNA "F. B. L.", tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Nov poklic

za dame in gospode z opremo pletilstva v hiši. Zajemčen mesečni zaslužek 1500 Din, ker odkupimo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezdo za pletenje in dobavljamo prejo za pletenje. Pišite še danes po gratis prospekte pod naslovom: Domača pletarska industrija št. 8 — Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2.

Zastopnike iščemo v vseh krajih.

Z našim patentiranim brzoklepalnikom znamke STUBAI

sklepljete koso in srp v 3 do 5 minutah boljše in lepše, kakor je to mogoče z roko. Mnogi tisoči v uporabi, mnogoštevilne zahvale! — Zahtevajte brezplačne prospekte!

Friderik Kratz, d. z o. z.,
Stražišče pri Kranju št. 80.

Živinorejcem

Prporočamo zanje jako koristno knjigo **Prva pomoč ponesrečenim živalim.**

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival pristi, da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbikopita in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvitju, izklenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napanjanju goved in ovac, pri tujih predmetih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36-50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani
Selenburgova ulica št. 3

Prava uteha za živčno obolele

je moje pravkar izšlo objasnjenje! V njem se objasnjuje večletna izkustva o razlogih, postanku in lečenju živčno obolelih. Ta evangelij zdravja pošiljamo vsakomur, ki ga bo pismeno zahteval od niže navedenega naslova. — Na tisoče zahval dokazuje nepobitni uspeh neumornega in vestnega raziskavanja v blaginjo trpečega človeštva. Oni ki pripadajo

veliki četi živčno bolnih,

in vsi oni, ki trpe na razstresenosti, tugi, oslabljenju spomina, nervoznih bolečinah v glavi, napadih jeze, želodčnih motnjah, preveliki občutljivosti, trganju v členkih, splošni ali delni oslabljenosti in nešteti drugih pojavih bolezni **morajo zahtevati moje knjižico utehe!** Oni, ki jo bodo pazljivo prečitali, bodo prišli do radostnega spoznanja, da obstoja enostavna in edina pot do zdravljenja in življenske radosti. — Ne odlašajte in pišite še danes!

Ernest Pasternack, Berlin SO

Michaalkirchplatz Nr. 13., Abt. 88.

Razprodaje

gramofonov, plošč, šivalnih strojev, koles pri nas ni, le

cene smo globoko znižali

„APOLO“ - Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 4 — Palača „Grafiko“.

Zahtevajte cenik! Oglejte si zalogo!

**Kdor oglašuje,
ta napreduje.**

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Vlog ima nad 480.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno.

Posojila dovoljuje na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike ima posebno **kreditno društvo**, za pupilne naložbe pa **sočni depozitni oddelek**. Za varčevanje mladine izdaja **domače hranilnike**, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

astnik in vodja:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico „hala“** za revmatična in druga boleča vnetja; **„enterocleaner“** jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.